

Poštarna plaćena u pošti 51410 Opatija

ISSN 1331-3827

9 771 1331 382 004

LIST GRADA OPATIJE BROJ 231 ■ GODINA XXIV ■ TRAVANJ 2020. ■ BESPLATNI PRIMJERAK

Opatija

ŽIVOT S KORONAVIRUSOM

Ostani doma

Ostani doma. To je poruka koja se već više od mjesec dana šalje sa svih strana. Milijun puta ponovljena kako bi došla do svačijih uši. Stručnjaci kažu da je to jedini

način borbe protiv širenja koronavirusa koji je pokorio cijeli svijet. Zato ni nama iz redakcije gradskog lista nije preostalo ništa druga nego - ostati doma. Ali nismo odustali od posla.

Zahvaljujući modernim tehnologijama može se posao obavljati i iz dnevnog boravka svog stana. U ovo vrijeme pandemije to mnogi koriste, pa smo, eto, to učinili i mi, zahvaljujući čemu je pred vama i ovaj travanjski broj "Opatije". Naravno, uz pretpostavku da je ipak došao u vaše ruke, jer veći problem od izrade lista je njegova distribucija. I u normalnim vremenima nismo zadovoljni s tempom distribucije koja ide preko opatijske pošte, a sada u ovim posebnim uvjetima to još više "šteka". Ono što možemo preporučiti našim čitateljima je da nas mogu pratiti preko online izdanja, ili pak da sami odu po "Opatiju" u poštu ili na portu zgrade gradske uprave. Pritom se ne smije zaboraviti na potrebu poštivanja zaštitnih mjera: maskice, rukavice, razmak...znate već sve kako to ide.

Uglavnom, za ovaj broj gradske novine nije bilo dileme o čemu pisati. Korona je tema u 90 posto naših novinarskih priloga. Nastojali smo prenijeti kako u Opatiji teče život s koronom i kako žive Opatijci koje je pandemija zatekla u inozemstvu. Nismo zaboravili predstaviti neke od onih koji i dalje obavljaju svoje radne zadatke, terence, aktiviste, požrtvovne volontere i "zarobljene" kreativce.

Nitko ne zna koliko dugo će ova pošast vladati svijetom. Nama koji radimo list "Opatija" je jasno da ćemo, nakon ovog prvog iskustva, moći pripremiti i idući broj. Od doma.

Dok ovo ne prođe, a proći će, i vi, drage naše čitateljice i čitatelji - ostanite doma!

Do čitanja

Mirjana Rončević

foto komentar

PERILO NA DRAŽICE

- Vrednu akciju storili su vredni ljudi z MO Centar. Čapali su lopatu va ruki i očistili perilo na Dražice ko je osin ča je bilo blatno imelo i loš dih. Ni već nikega da robu pere na perile već sto let, ma mesto ko je nekada ženskami značilo, pokle čišćenja, dočekat će i informativna tabela.

bele kamelije

ROŽICE

- Saki ćeš neš nač ča ne vaja na našemi grobji. Ma jedno se ne more reć. A to su vavek šesno posajene rožice na onen centralnen ili na ovisten vološčansken. Put ki pasuje z parkirališta zgleđa ovako jako šesno.

Paričali: Irena Bistričić i Nikola Turina

crne maće

OPASAN PALIN

- A na jednen od prilazi prema kulturnemu centru, stoji nahero ovaj čudan palin. Govore judi da ih je strah da ne pade na njih, tako da ako ga još nisu zneli, neka ga ki god zna. Da judi ne strahuju još i od klimaveh palini.

KULTURI

- ma i odgoja nikada dosta. Prišla nan je korona, opasan virus bez medicini, i kada bi si rabili bit disciplinirani, većina i je va našen kraje, judi ki pojačano hode po šetaliste Carmen Sylva ne bacilaju preveć za smeti. A smeti nisu same prišle nego ih je neki namjerno pusti. Već ako ni košiči, zamite sami najlon sobun. Jer od čiki, rukavic i maskic potloh nećemo se preveć čuvat.

Članovi Stožera civilne zaštite Grada Opatije Mario Sušan, Vera Aničić i Gordan Filinić

Gradske mjere za pomoć gospodarstvu

Piše **KRISTINA TUBIĆ**

Gradsko vijeće Grada Opatije na prvom u povijesti elektroničkoj sjednici Gradskog vijeća jednoglasno je usvojilo prijedloge za pomoć gospodarstvu u novonastaloj situaciji uzrokovanoj pandemijom koronavirusa.

Usvojena je izmjena odluke o visini spomeničke rente kojom se privremeno obustavlja plaćanje spomeničke rente fizičkim i pravnim osobama koje su obveznici spomeničke rente. Usvojena je i Odluka o oslobađanju od plaćanja zakupa poslovnih prostora u vlasništvu Grada Opatije svim zakupcima koji su obustavili obavljanje djelatnosti u poslovnim prostorima za razdoblje trajanja mjera suzbijanja zaraze COVID-19 virusom, temeljem odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i temeljem preporuke gradonačelnika o obustavi rada. Oslobađanje plaćanja

S ciljem koordiniranja svih aktivnosti u Gradu Opatiji vezano uz provođenje mjera zaštite od epidemije koronavirusa (COVID-19), osnovan je Stožer civilne zaštite Grada Opatije u čijem su sastavu zamjenica gradonačelnika Vera Aničić koja je načelnica stožera, zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Opatija Gordan Filinić koji je zamjenik načelnice stožera i članovi: voditeljica odjela za preventivne i planske poslove PUSZ Rijeka Lenjinka Juričić – Mamilović, načelnik Policijske postaje Opatija Tomislav Milković, epidemiolog Mario Sušan, ravnateljica GD Crvenog križa Opatija Dana Pahor, direktor Komunalca Ervino Mrak i koordinator operativnih poslova HGSS-a stanica Rijeka Nataša Dančulović – Škalamera.

Prema posljednjim podacima opatijskog Stožera civilne zaštite, na dan 16. travnja situacija je stabilna i pod kontrolom. Imamo osam zaraženih i dvoje ozdravljenih. Svi su stabilno te zbrinuti, a svi njihovi kontakti su obrađeni.

mjesečne zakupnine vrijedit će u razdoblju trajanja mjera suzbijanja zaraze. Treća je usvojena Odluka o komunalnoj naknadi prema kojoj će plaćanja komunalne naknade biti oslobođeni gospodarski subjekti koji su pogođeni novonastalim okolnostima na određeno vremensko razdoblje.

Sjednica Gradskog vijeća održana je izjašnjavanjem gradskih vijećnika putem elektroničke pošte. Inače, Poslovnikom Gradskog vijeća Grada Opatije nije omogućeno održavanje e-sjednica, no u ovim izvanrednim okolnostima Ministarstvo uprave RH je svim jedinicama lokalne i regionalne samouprave uputilo odluku o omogućavanju ovakvog načina izjašnjavanja.

U vezi s ovim novim mjerama, gradonačelnik je donio odluku kojom se obveznici poreza na korištenje javnih površina, koji su obustavili obavljanje djelatnosti temeljem odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i/ili preporuke gradonačelnika, oslobađaju plaćanja poreza na korištenje javnih površina, za razdoblje trajanja mjera suzbijanja zaraze COVID-19 virusom.

Obzirom na situaciju vezanu uz epidemiju koronavirusa koja će sasvim sigurno uzrokovati i znatno slabije punjenje gradskog proračuna, Grad Opatija je, u skladu s proračunskim mogućnostima, poduzeo i mjere umanjenja plaća zaposlenika gradske uprave kao i ostalih proračunskih korisnika (Dječji vrtići Opatija, Festival Opatija, Gradska knjižnica i čitaonica „Viktor Car Emin“). Plaće se neće smanjivati djelatnicima Javne vatrogasne postrojbe Opatija, obzirom da oni u ovim izvanrednim okolnostima nose velik teret i aktivno su uključeni u rad Stožera civilne zaštite.

IMPRESSUM

Opatija - list Grada Opatije

Nakladnik: GRAD OPATIJA

Glavna urednica: Mirjana Rončević

Izvršna urednica: Kristina Tubić

Marketing: Sanja Monar

Grafički dizajn i priprema: Sanjin Mačar

Suradnici: Irena Bistričić, Kristina Staničić, Dražen Turina, Aleksandar Vodopija, Lidija Lavrnja

Fotografije: Nikola Turina, David Kurti

Uredivački savjet: Andrej Poščić (predsjednik),

Ivone Šabarić Rubeša, Alessandra Selak,

dr.sc. Ana Poščić, Elena Bonas

Kontakt: List Opatija, Maršala Tita 3, 51410 Opatija

E-mail: listopatija@gmail.com, URL: www.opatija.hr

Tisak: Vjesnik d.d., Zagreb

Naklada: 5.000 primjeraka

List je besplatan i izlazi mjesečno

ISSN 1331-3827

Oglašavanje u listu Opatija

1/1 1.500 kn + PDV; 1/2 750 kn + PDV; 1/4 350 kn

+ PDV, 1/8 200 kn + PDV

Popust za tri objave 20%, popust za šest objava 30%.

Naslovna stranica: Koronavirus promijenio način života

-kupci u redu s razmakom pred opatijskim mrkatom

Snimio: David Kurti

iz ureda gradonačelnika

Proračun ostaje bez prihoda

Poštovane građanke i građani,
drage Opatijke i Opatijci,

Umjesto prigodnih blagdanskih riječi i zbrajanja prvih turističkih pluseva u predsezoni, žalost dogodio se crni scenarij u gotovo cijelom svijetu, u svim europskim zemljama pa tako i u našem gradu. Nitko od nas pred samo nekoliko mjeseci nije očekivao da će pandemija toliko pogoditi i nas te na samom početku jedne turističke sezone koja je davala izvrsne najave, zatvoriti vrata naših hotela, restorana, zaustaviti naš svakodnevni život.

Ipak, bez obzira na sve, zdravlje naših građana i sigurnost su nam na prvom mjestu te vam svima zahvaljujem što se tako dobro pridržavate svih naputaka i odluka Stožera civilne zaštite. Disciplinirani smo i uporni i to već daje prve rezultate u savladavanju krize u kojoj smo se našli. No, ponavljam, nikako se ne smijemo opustiti kako ne bismo poremetili sve dobro što smo do sada učinili po pitanju zaustavljanja epidemije.

Svi mi dobro znamo da je opatijsko gospodarstvo gotovo isključivo turističko, naš cjelogodišnji turizam i stoljetna tradicija kojom se dičimo sada nam pokazuje drugu stranu, kada stane turizam stalo je i naše gospodarstvo.

Jasno je da će ova kriza imati velike posljedice na punjenje gradskog proračuna, porezni su prihodi gotovo u potpunosti stali. No, Grad je reagirao pravovremeno, među prvima u Hrvatskoj i odmah smo predložili mjere za pomoć ugroženom gospodarstvu: oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, spomeničke rente, zakupa gradskog poslovnog prostora i poreza na korištenje javnih površina, što je Gradsko vijeće i pri-

hvatilo na prvoj e-sjednici u povijesti našega Grada.

Isto tako, u pregovorima sa sindikatima zaposlenih u gradskoj upravi i gradskim ustanovama: Dječjem vrtiću Opatija, Festivalu Opatija, Gradskoj knjižnici i čitaonici „V.C. Emin“ predložili smo smanjenje osobnih dohodaka zaposlenika u ovom kriznom razdoblju kako bismo sačuvali radna mjesta.

Nažalost, svjedočim da pojedini korisnici gradskog proračuna još ne shvaćaju ozbiljnost situacije. Moram jasno reći da ukoliko ovakva situacija potraje bit će potrebni bolni rezovi, a teret krize morat ćemo podnijeti svi. Vidimo već da i mnogi drugi gradovi i općine, kao i županije posežu za istim mjerama jer će to biti nužnost.

Uspjeli smo isplatiti uskrsnice za 1130 opatijskih umirovljenika koji imaju mirovine manje od 3 tisuće kuna. Važno nam je zaštititi socijalna prava naših građana.

Pozivam Vas da sve važne informacije vezane uz aktualnu krizu pratite na službenoj web stranici Grada Opatije.

Ipak, dragi sugrađani, nije sve tako crno, živimo u jednom od najljepših gradova na Jadranu. Imamo predivne plaže i šumske šetnice pa ove lijepe sunčane proljetne dane možete provoditi u prirodi, naravno uz strogo pridržavanje socijalne distance i svih higijenskih standarda. Vjerujem da sada imate vremena baviti se stvarima koje ste prije zapostavljali, a koje vam donose radost.

Uvjeran sam da će ova kriza uskoro završiti pa ćemo se moći pomalo vratiti starim navikama, moći se ponovno više družiti.

Ivo Dujmić
gradonačelnik

iz gradske vijećnice

Ključnu ulogu odigrali građani

Poštovane sugrađanke i sugrađani,
drage Opatijke i Opatijci,

Kada je koronavirus već došao do nekih gradova na sjeveru Italije, sve je to tada još izgledalo nekako daleko. No, dvadesetak dana kasnije našli smo se u dosad nezapamćenim uvjetima. Uz zatvorene hotelske objekte na što smo u zimskim mjesecima i navikli, zatvoreni su baš svi ugostiteljski objekti, restorani, kafići, trgovine koje prodaju neprehrambene proizvode, mrkat, ribarnica, frizerski saloni, sportski objekti... U onim malobrojnim poslovnim prostorima kojima je rad dozvoljen uvedene su mjere socijalnog distanciranja, preporuke o nošenju maski i medicinskih rukavica. Ulice su prazne bez ljudi, automobila i onog uobičajenog za centar grada dnevnog šušura. Život u gradu koji živi od turizma je, kao i u većini gradova diljem svijeta, jednostavno stao.

Kao predsjednik Gradskog vijeća odmah sam predložio više hitnih kriznih ekonomskih i socijalnih mjera usklađenih s mjerama nacionalnog i županijskog stožera civilne zaštite, kriznih stožera kao i mjerama za gospodarstvo Vlade RH, misleći prvenstveno na interes najugroženijih skupina na području Grada Opatije, kao i na očuvanje radnih mjesta i poslovnih aktivnosti. Većina predloženih mjera su uz pomoć gradonačelnika i Gradskog vijeća danas na snazi.

Iako, na sreću u ovoj situaciji s koronavirusom, Opatija ne spada u gusto naseljene gradove, smatram da su ključnu ulogu u ovako za sada dobroj epidemiološkoj situaciji, s minimalnim brojem zaraženih "odigrali" naši građani. Disciplinom i odgovornošću te poštivanjem odluka i preporuka kako nacionalnog tako i lokalnog Stožera civilne zaštite bit će najzaslužniji što ćemo, kako sad stvari stoje, spadati u područja s minimalnim brojem zaraženih kod kojih će se, među

prvima, uvedene mjere početi opuštati, a život krenuti ka normalizaciji.

Zadnjih dana sam se puno naslušao o predviđanjima vezanim uz predstojeću turističku sezonu. Svakako da tu ima onih koji govore da sezonu 2020. treba zaboraviti i početi pripreme za 2021. godinu, kao i onih koji optimističnije gledaju na stvari na način da će nakon ovoga svega ljudi željeti bar malo odmora uhvatiti izvan svojih domova iz kojih se tjednima nisu micali. Unatoč činjenici da bi, čim se stvari normaliziraju, mogao uslijediti "rat" s cijenama turističkih aranžmana između turističkih destinacija, prednost u odabiru bi po nekoj logici trebale imati bliže, auto destinacije. Tu Opatija radi svog zemljopisnog položaja, a i gostiju koji u nju tradicionalno dolaze ima svoju šansu kojoj se treba nadati ako ništa drugo bar u kolovozu i rujnu. Osobno spadam među one koji su skloniji ovoj optimističnijoj varijanti pa nisam stao s predsezonskim radovima u našim lukama i lučicama. Isto tako se nadam da će i svi ostali odraditi one nužne predsezonske pripreme kako bi Opatija unatoč upitnoj turističkoj sezoni bila u punom sjaju.

Svakako da pitanje gradskog proračuna u prvom redu ovisi o građanima i gospodarstvu koji ga trebaju napuniti da bi se imalo što dijeliti. Zato sada predstoji ozbiljnije preslagivanje proračuna nakon čega bi trebalo uvesti set dugoročnih mjera za izlazak iz gospodarske krize koja će nesumnjivo uslijediti nakon normalizacije zdravstvene situacije. Mjere moraju najviše biti usmjerene ka onima od kojih se ubuduće financijski najviše očekuje na prihodovnoj strani gradskog proračuna. Stoga to sigurno gradskim službama neće biti lagan posao.

Fernando Kirigin

predsjednik Gradskog vijeća

NIKOLA TURINA

Prekrasno sunčano proljetno jutro 12. travnja 2020. godine. Uskrs, najveći kršćanski blagdan. Opatijske ulice i šetališta sablasno prazne. Nema ni čovjeka, ni psa. Sve se doima potpuno nestvarno. Samo blagdanske dekoracije u glavnoj ulici i parkovima nijemo svjedoče da nema zabune: da, danas je Uskrs. Uskrs kojeg je "ukrao" jedan virus, koronavirus koji je zarobio cijeli svijet. Uskrs kakav se ne pamti, a koji će biti jako dobro zapamćen.

Za turističku Opatiju Uskrs je uvijek značio i početak turističke sezone. Svi su hoteli zatvoreni, restorani, kafići, trgovine, frizeri...ništa ne radi. Nisu ni jučer, neće ni idućih dana, tko zna do kada. Osim onih trgovina s osnovnim životnim namirnicama ispred kojih se čeka u redu da bi se, sa zaštitnom maskom i rukavicama, ušlo u ograničenom broju držeći se pravila o razmaku i izbjegavanju socijalnih kontakata.

Turizam je "na podu". Nema brojenja na tisuće uskršnjih gostiju, ovog se Uskrsa broje na prste. Nema puno nade za spas glavne turističke sezone. Posljedice pandemije već osjeća gospodarstvo cijelog svijeta, tko zna što nas još čeka. Opatija živi od turizma. Kako će preživjeti ovu godinu?

Žitelji Opatije nisu dozvolili da ovaj sunčani Uskrs baš potpuno propadne. Doduše, u crkve nisu mogli ni smjeli, (mada su se u nekim medijima pojavile informacije da je na uskršnje jutro na misu u opatijsku crkvu došla nekolicina vjernika), ali su se u domovima i na kućnim terasama okupile makar reducirane obitelji i uz uskršnji doručak potvrdile da od tradicije ne odustaju.

Ipak, ni taj predivni sunčani i mirisni dan kojeg nam je poklonila priroda, nije mogao odagnati svu zabrinutost i strepnju zbog pandemije protiv koje se može boriti samo karantenom, izolacijom i osamom. "Ostani doma"

Virus "ukrao" Uskrs

Piše **MIRJANA RONČEVIĆ**

- trešti stalno sa svih strana, pa i kada se ode malo protegnuti noge u krugu oko kuće, hrabriji i po lungomaru ili po šumi, ne može se pobjeći od napetosti i neugode. Govori se da su stanovnici Opatije dosta disciplinirani u provođenju mjera borbe protiv koronavirusa, da se pridržavaju propisanih pravila. Bravo.

Izolacija i ograničeno kretanje, kako to nalažu mjere protiv koronavirusa, donose i neka "sporedna" saznanja o Opatiji. Tako, primjerice, o parkirališnoj situaciji. Iako je ukinuta naplata parkinga u cijelom gradu, što znači da stanari mogu ostaviti svoje automobile ispred kuće, u glavnoj prometnici i obližnjim parkiralištima ima slobodnih mjesta "na bacanje". Neki to uzimaju kao dokaz da je broj stalnih stanovnika Opatije bitno manji od službenih statistika. To se već duže naslućuje i nagađa zbog brojnih zatvorenih stanova i kuća čiji ih vlasnici uglavnom koriste samo ljeti. Koliko točno Opatija ima stanovnika znat će se nakon novog popisa koji je planiran za iduću godinu.

Srećom, tu je ta tehnologija, taj virtualni svijet, ta bezgranična mogućnost komunikacije na daljinu, pa je odaslano bezbroj poruka "Sretan Uskrs". Puno sreće, ponekad samo u mislima, slalo se i svima onima, već ih nazivaju herojima, koji obavljaju radne zadatke ili volonterski pomažu kako život ipak ne bi stao.

Da, jedan nam je virus "ukrao" ovaj Uskrs u svakom pogledu. Ali, kažu, svako iskustvo je dragocjeno, u svakom zlu ima i nešto dobrog. Treba vjerovati da će se to "dobro" - dobro upotrijebiti. Kažu da poslije ove pandemije svijet više neće biti isti. Može li to značiti da će biti bolji?

*Veseli prizori
lanjskog Uskrsa*

- TZ Opatija redovito objavljuje poruke podrške putem društvenih mreža, pozivajući naše drage goste da ostanu doma i paze na svoje zdravlje i zdravlje svojih bližnjih i naravno, kada sve ovo prođe posjete Opatiju. Situacija u kojoj se nalazimo je izrazito zahtjevna i nitko ne može predvidjeti dokad će mjere biti na snazi, ali neminovno je da će ova kriza sve promijeniti i od velike je važnosti brzo se prilagoditi i iskoristiti prednosti koje imamo. U skladu s time razrađujemo nekoliko scenarija s raznim promotivnim aktivnostima kojima se planiramo obratiti domaćem tržištu te bliskim tržištima s kojih nam gosti dolaze automobilima, a svakako ćemo pojačano koristiti činjenicu da smo destinacija zdravstvenog turizma i poznato klimatsko lječilište, izjavila je Suzi Petričić, direktorica opatijske Turističke zajednice.

Prošle godine je uskršne blagdane u Opatiji provelo 5.500 gostiju koji su ostvarili 16.000 noćenja, bilo je otvoreno 30 hotela. Najviše je bilo Austrijanaca i Nijemaca.

Prema e visitoru, ove godine u Opatiji ima prijavljenih 150 osoba, koji uglavnom borave u svojim vikendicama, a manji dio u privatnom smještaju. Najviše ima hrvatskih državljana.

- Opatija je cjelogodišnja destinacija i jako smo dobro startali u ovu godinu. U prva dva mjeseca u Opatiji je boravilo 30.000 gostiju koji su ostvarili više od 64.000 noćenja, što je za 20 posto više nego u istom razdoblju lani. S uvođenjem mjera protiv korone u ožujku su zaustavljene sve aktivnosti, a aktualni su bili projekti Opatija - grad zdravlja i wellnessa i Uskrs u Opatiji. Iznimka je on-line izazov „Zdrav život postaje navika“ koji smo realizirali u suradnji s poznatim trenerom Marijom Mlinarićem, kaže Petričić, te napominje da će se najvjerojatnije i ljetne manifestacije morati otkazati ili odgoditi.

Mario Sušan (52) je liječnik specijalist epidemiologije Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije u Ispostavi Opatija. Oženjen je, otac dvoje studenata. U Opatiji živi od djetinjstva i smatra se pravim Opatijcem. U svom gradu radi tri i pol godine, a kako sam kaže imao je trenutno profesionalni put. Prije specijalizacije iz epidemiologije radio je razne poslove u struci i dugo godina nije ga bilo u rodnom kraju. Sugrađanima

je poznat kao volonter i dopredsjednik Gradskog društva Crvenog križa Opatija gdje je aktivan u mnogobrojnim javnozdravstvenim akcijama. Član je popularnih Kukala koji promoviraju zdrav život, prijateljstvo, ljubav prema rodnom kraju i pozitivnim ljudskim vrijednostima. Posljednjih tjedana profilirao se u javnost kao glavni opatijski epidemiolog i član Stožera civilne zaštite Grada Opatije.

Kako ocjenjujete situaciju u Opatiji te što biste rekli za naše sugrađane, pridržavaju li se dovoljno uputa?

Ova epidemija korona virusom (SARS-CoV-2) nas je svih zatekla i koliko god da smo školovani, educirani i pripremani za svakojake izvanredne situacije, za ovakvu pandemiju biblijskih razmjera nitko nije bio potpuno spreman. Naša je županija bila prva na udaru zbog povratka brojnih pomoraca, stručnjaka i turista iz Kine. Nakon toga je uslijedio val povratka naših ljudi iz zaraženih regija u Italiji te iz ostalih dijelova Italije, a nakon čega i novi pritisak povratka ljudi iz Njemačke, Austrije i drugih zemalja Europe. Od prvog dana epidemiološka služba našeg županijskog Zavoda za javno zdravstvo se dobro organizirala sa kadrovskim uvjetima. U vrlo ograničenim resursima postavili smo se najbolje moguće, što se pokazalo jako dobro. Svjedočimo lošim primjerima zemalja iz EU i svijeta koje su ekonomski puno bogatije i razvijenije od nas te imaju zdravstvene resurse o kojima mi možemo samo sanjati, a unatoč tome su strašno griješile. U ovoj situaciji bitna je organizacija, jasno definiran stožer na nacionalnoj i lokalnoj razini te suradnja između javnog zdravstva i civilnih službi. Što se tiče epidemiološke situacije na području Grada Opatije danas, 16.

travnja, ona je stabilna i pod kontrolom. Imamo osam zaraženih i dvoje ozdravljenih. Svi su stabilno te zbrinuti, a svi njihovi kontakti su obrađeni. Pokazalo se da naš kraj plaća cijenu ljepote i kvalitete klime jer više od polovice zaraženih nisu domaći ljudi. Obzirom da su se morale uvesti brojne nepopularne protuepidemijske mjere koje narušavaju kvalitetu života i ograničavaju

ljudska prava, mogu biti ponosan na svoje sugrađane koji su ih disciplinirano i dostojanstveno prihvatili. Brojni su primjeri pomoći sugrađanima i općenito solidariziranje sa zajednicom u kojoj žive. Na žalost, susretao sam se i sa neodgovornošću, sebičnošću i egocentrijom pojedinih, što dokazuje da ova, kao i sve krizne situacije, izvlači iz ljudi ono najbolje i najgore.

Kako izgleda jedan dan epidemiologa u doba korone?

Najbolji odgovor na to pitanje može dati moja obitelj, koja me gotovo uopće ne vidi, a kada dođem doma, toliko sam umoran i pod stresom, da možda bolje da nisam ni došao. Već gotovo tri mjeseca cijeli tim epidemiološke službe NZZJZPGŽ radi bez prestanka, bez dana odmora. Nemamo radnog vremena i moramo biti izuzetno fleksibilni, te se iz dana u dan prilagođavati raznim novim situacijama i uputama za koje se nismo mogli pripremiti i ništa nismo mogli planirati. Ni puno razvijenije zemlje, unatoč svojim resursima, nisu se uspjele pripremiti, tako da smatram da se mi dobro snalazimo i ja sam ponosan što sam dio ove ekipe koja unatoč svim problemima koji su nas pratili nije uzmakla ni milimetar. Osoba sam širokih interesa, a što je vrlo važno i u mojoj profesiji kako bih mogao imati cjelovit pogled na epidemiološku situaciju. Epidemiologija je inače grana medicine u kojoj liječnik ne liječi pacijente nego pronalazi izvor zaraze i poduzima sve mjere da se ona ne širi dalje među ljudima. Za to je bitan epidemiološki izvid na terenu gdje se u razgovoru sa ljudima i povezivanjem puno naoko nevažnih detalja dolazi do uzroka problema a na osnovu toga se predlažu mjere za suzbijanje bolesti. Za takve stvari ne postoji kompjuterska aplikacija. Često u šali za sebe kažem da sam istovremeno i liječnik i Sherlock Holmes. Polovicu svog radnog vremena sam u ambulanti, a drugu polovicu na terenu. Također moram odrađivati česta dežurstva u Rijeci za cijelu županiju.

Opatijski epidemiolog kao Sherlock Holmes

Od prvog dana Vaš je telefonski broj glavni kontakt za sve informacije o zarazi koronavirusom. Što Vas građani najčešće pitaju?

Pritisak na službeni telefon epidemiološke službe je od prvog dana enorman. Uspio sam izdržati popriličan broj višednevnih 24-satnih dežurstava za cijelu županiju i vjerujte da to ne bih nikome poželio. Teško je ostati kroz duže vremensko razdoblje koncentriran odgovarajući na brojna pitanja i istovremeno rješavati epidemiološku situaciju. Ljudi su zabrinuti za svoje zdravlje, traže razne savjete i informacije, vrše pritisak za testiranje. Bilo je puno upita o mjerama samoizolacije, mogućnosti putovanja, javljanja radi kojekakvih simptoma. Trebalo je održavati kontakt i suradnju sa kolegama u bolnici, primarnoj zaštiti i raznim drugim županijskim službama. Najvažnije je da se ljudi pridržavaju uputa Stožera Civilne zaštite, jer one su djelotvorne samo ako ih se pridržava svaki pojedinac. U toku specijalizacije sudjelovao sam u nekoliko protuepidemijskih akcija u izvanrednim situacijama, poput poplava u Slavoniji, migrantskih kriza, te rješavanja bakterija legionela u velikim hotelskim kompleksima, no to sve je zanemarivo u odnosu na ovu situaciju pandemije s kojom smo se suočili. Sreća je da sam i na poslovima koje sam prije radio imao neka slična iskustva pa se čovjek

koji je profesionalac mora prilagoditi ako je već izabrao liječničko zvanje. Preuzeli smo obveze ne znajući što nas čeka, te se svakodnevno nosimo s novim izazovima. Broj poziva građana penjao se i do nekoliko stotina dnevno. Moram priznati da je bilo dana kada mi je normalan san bio luksuz, a o brijanju i normalnim obrocima neću ni govoriti. Cijelo sam to vrijeme morao jako paziti kada dolazim s terena kući, da ne prenesem zarazu svojoj obitelji i starim roditeljima. Njih vidim samo na daljinu, tek toliko da im se javim, ohrabrim ih i kažem da sam u redu. Inače cijelo vrijeme ove epidemije osjećam jednu veliku profesionalnu frustraciju. Živimo u vrijeme tehnologije, jednim klikom na smartphone povezani ste sa cijelim svijetom, sprema se ljudska posada na Mars, a nemamo učinkovitog lijeka protiv najsitnijih živih čestica – virusa. Moramo se boriti srednjovjekovnim metodama – samoizolacijom i karantenom. Priroda nam je opet opalila veliki šamar.

Imate li neke poruke o postupanju za naše sugrađane?

Od kada se epidemija koronavirusa pojavila u Hrvatskoj, doneseni su vrlo jasni naputci. U Nacionalni stožer CZ izabrani su stručnjaci, a ne političari, što se pokazalo odličnim izborom i rezultiralo je dosadašnjim uspješnim rezultatima u savladavanju ove situacije. To su vrlo kompetentni ljudi s velikim iskustvom, koji su od samog početka davali jasne smjernice i upute. One su se tijekom situacije nekoliko puta mijenjale, a ljudi nažalost od bombardiranja raznim informacijama u medijima, ponekad i nisu baš najbolje shvaćali najvažnije. Bitna je poruka „budite doma“. No, ako ste zdravi i ne pripadate ugroženoj skupini starijih građana, kroničnim bolesnicima i osobama u samoizolaciji, možete izaći van i prošetati, ali nemojte ni sa kime komunicirati. Držite razmak sigurnosti od drugih ljudi dva metra kada se mimoilazite. Možete izaći u društvu članova svoje obitelji, s kojima i tako provodite vrijeme u istom domaćinstvu. Što se tiče zaštitnih maski, ako ste zdravi, u šetnji vam ne trebaju, ali svakako

ih stavite kada idete u trgovinu, banku, ljekarnu, ambulantu, autobus i slično. Svjetska zdravstvena organizacija i zdravstveni stručnjaci savjetuju nošenje maski, no to se odnosi na velike gradove i megalopolise, gdje je velika koncentracija ljudi na jednom mjestu, poput podzemnih željeznica. U Opatiji nema toliko ljudi i ima dovoljno prostora za šetnju te ako držite razmak od prolaznika, maske nisu obavezne. Korisno je kada idete u nabavku imati i rukavice ili koristiti dezinfekcijsko sredstvo za ruke. Posebno opasne su kvake, bankomati, liftovi, rukohvati i sl. Poštujemo druge i budimo disciplinirani te nikako nemojmo zaboraviti onu osnovnu mjeru – pranje ruku toplom vodom i sapunom. Želim zahvaliti svim suradnicima u opatijskom Stožeru Civilne zaštite. Važno je da i nadalje svi zajedno nastavimo ovako, jer ovo nije djelovanje samo zdravstvenih djelatnika, policije, Crvenog križa i vatrogasaca, već svih građana. Nemojmo dozvoliti da pojedinac koji se ne pridržava mjera, dovede u pitanje cijelu epidemiološku situaciju.

Što ćete raditi kad sve ovo završi?

Prvo ću se dobro naspavati. Obćajem Opatijcima da će moji Kukali organizirati feštu uz pjesmu i kuhanje kotlića s tripicama, a sav prihod donirat ćemo Crvenom križu za potrebe socijalne samoposluge. To je jedna sjajna ekipa s kojom se družim i s kojom već godinama dajemo primjer sugrađanima kako se prirodnim metodama može jačati imunitet. Ovom prilikom pozdravljam sve suradnike epidemiološkog odjela NZZJZPGŽ, volontere GD Crvenog križa Opatija, moje prijatelje iz Bratovštine hrvatskih vinskih vitezova iz cijele Hrvatske te dečke iz Ružice Vinodola i Belice Kastav. Nismo se dugo vidjeli ni čuli, a to su ljudi s kojima rado provodim slobodno vrijeme i koji obogaćuju moj život. Na kraju se moram zahvaliti mojoj obitelji na potpori u ovim izazovnim trenucima. Svakako ću si priuštiti i jedno putovanje čija destinacija je za sada moja mala tajna.

koryna

koryna

Tel. +385 51 691 527
Mob. +385 98 938 07 65

Koryna namještaj
Trg Svete Lucije 1,
51215Nastav

PON - ČET - PET 11-20h
UTO - ČET 9-15h
SUB 9-13h

www.namjestaj.info

KUHINJE PO MJERI • KUHINJSKI APARATI
UGRADBENI ORMARI • DNEVNI BORAVCI
KUPAONICE SPAVAĆE SOBE • MADRACI
DJEČJE SOBE • SJEDAĆE GARNITURE

**Radnik
Opatija**
TRADICIJA OD 1961.

**Pridružite se
našem timu!**

U našoj maloprodajnoj mreži nudimo kvalitetnu obuku,
dinamično radno okruženje, mogućnost stjecanja
novih znanja i napredovanja

**za posao PRODAVAČA/ICE,
PEKARA/ICE i VOZAČA/ICE**

POŠALJITE ZAMOLBU I ŽIVOTOPIS:

posao@radnik-opatija.hr ili tel. 051/ 228 651

RADNIK OPATIJA d.d.

Cesta 43. istarske divizije 1/12 • 51415 Lovran

www.radnikopatija.com

...više od 60 prodajnih mjesta
na riječkom području i Istri,
više od 260 zaposlenika,
sigurna i stalna primanja...

anketa

Kako živite s koronavirusom?

Piše **MIRJANA RONČEVIĆ** ■ Snimio **NIKOLA TURINA**

Ina Valinčić

- Moja obitelj i ja dosta dobro podno-
simo ove mjere koje nam je nametnuo
koronavirus. Imamo sreću da imamo
dosta vremena, uređujemo ga zajed-
ničkim snagama tako da nam je ljepši
nego ikad prije. Kćerka Iva, učenica
drugog razreda gimnazije i sin Roko,
učenik sedmog razreda osnovne, nekoliko

sati dnevno rješavaju školske obaveze i ta škola
“na daljinu” dosta dobro funkcionira. Njima naravno nedostaju
teninzi jer su sportaši - Iva se bavi plivanjem, a Roko nogometom.
Moj muž Rudi povremeno radi, a njemu i meni nedostaje druže-
nja s prijateljima, ali poštujemo sve propisane mjere zaštite od ko-
ronavirusa pa se s prijateljima družimo samo virtualno. Ja sam za
neke od njih zašla zaštitne maske u vrijeme kada ih se nije moglo
kupiti, pa sam i time skratila vrijeme. Ova ograničenja u kretanju
mali su mi problem jer ne mogu do mame u Matulji, ali izdržat
ćemo u nadi da će sve to proći. Zanimljivo je kako u ovoj situaciji
vidiš da se može živjeti bez mnogih stvari koje se sada ne mogu
kupiti.

Mirko Šuš

- Kod mene je sve normalno, ništa
mi nije poremećen život. Pridržavam
se propisanih mjera, što znači da mi,
Opatijski kukali kad idemo na ku-
panje držimo razmak od pet me-
tara. Kad idem u trgovinu stavim
masku i rukavice, držim odstojanje
i to je to. Ništa strašno. Fale mi samo
srdele i inućuni. A da u svemu tome
dobro dođe i malo humora na račun virusa,

potrudili smo se i mi kukali, pa smo zaštitnu masku stavili preko
usta Djevojke s galebom. Mario Sušan je došao na tu ideju, ali
nismo je odmah realizirali jer smo čekali da u ljekarnama bude
dovoljno zaštitnih maskica. Ne samo zato što bi možda netko
uzeo tu maskicu za sebe, već smo smatrali neprimjerenim da
toliko tražene maskice koristimo za taj naš štos. Ali kako se sada
maskice mogu kupiti, odlučili smo na simbol Opatije staviti ovu
zaštitu čime šaljemo i poruku sugrađanima: čuvajte se!

Zbog korone uređeni vrtovi

Dragan Hlanuda

- Kako se volin zafrkavat, kad su me neki dan pitali iman li koronu, rekal san: ne, iman Renatu, dosta mi je i moja žena. Zato ako me pitate kako živin z koronon, moren isto reć: ne živin s koronon nego s Renatom. A drugo, komać čekan da ta korona fini pa da opet ne moran niš delat, da bude kot i prej. Aš sada san postal kućni majstor i stalno moran neš delat, popravljat stolice, piturat zidi va kafiće, se ča treba... Ako ćemo ozbiljno, moren reć da mene dani nisu puno drugačiji nego ča su bili, ali grdo je i pusto va Opatije, se je zaprto, ne smemo van, a i po ča bimo šli. Gremo samo ča kupit, a drugo smo doma. Teško je za delo, "Barića" sad vodi moja hćer Sandra, a dobro su došle ove državne pomoći pa je još lakše bilo odlučit da zadržimo na delu našu konobaricu Silviju... Evo, poslat ću van moju sliku da vidite kako se igraju opatijski latarići va karantene...

Svjetsku krizu donio je jedan mali virus koji je neočekivano i ne zna se do kada, promijenio našu svakidašnjicu. Državna tijela donijela su mjere zaštite od širenja koronavirusa, pa se i građanke i građani Opatije pridržavaju pravila o ograničenom kretanju, izbjegavanju socijalnih kontakata, nošenju zaštitnih maski i rukavica... "Ostani doma" upozorenje je koje se nebrojeno puta ponavlja sa svih strana, kafići, restorani, hoteli, trgovine osim prehrambenih, sve je zatvoreno. Ne rade ni frizeri, pedikeri, druge uslužne djelatnosti... Kako živjeti s koronavirusom? Upitali smo to nekolicinu sugrađana, koristeći telefonske i mail veze, kako bi izbjegli socijalne kontakte. Evo što smo saznali:

Dalibor Korenić

- Prilagodio sam se situaciji, moja obitelj i ja smo uglavnom doma, radimo u vrtu...Izgleda da će ovog proljeća svi vrtovi biti lijepo uređeni... Od doma radim sve ono što mi je ostalo na poslu, a sportsku rekreaciju prakticiram jedino u vrtu ili u šumi i to samo s članovima moje obitelji. Treba poštivati upute za borbu protiv koronavirusa, a tko može u osami biti na otvorenom treba to iskoristiti, jer se zna da je korisno biti na svježem zraku. Korona je, nažalost, zaustavila sve naše proljetne akcije sportske rekreacije koje organizira KŠR Gorovo čiji sam direktor, svi moramo biti strpljivi i čekati da ova kriza prođe. Naravno da nije lako živjeti u socijalnoj izolaciji, naravno da nedostaju druženja i zajedničkih rekreacijskih aktivnosti, ali treba se prilagoditi situaciji - nema nam druge.

Anita Kalina

- Život se promeni z koronom, sve je tužno i žalosno, ma ja svejedno gren svako jutro do butige i po novine, ne bojin se, ako me čapa - čapa... Ren daje od judi, ne bušan se z nikemi, pa nikega ni ni vane. Fali mi vane popit kafe z prijateljicami, tu san doma sama, gledan kroz balkon va more, imam lepi pogled i ča bin više otela. Dobro je ča se mi susedi među sobon pomažemo, a jako lepo mi se videlo kad su me neki dan ženske iz Crvenog križa pitale ako mi treba pomoć, kad su videle da teško hodin...Bole me noge, ma za sada još moren sama, pa san se lepo zahvalila... Čitan novine, gledan televiziju, moran bit informirana ča se dogaja va ten svete i jako mi je drago ča se mi zasad dobro držimo, ča se poštuju upute i ča ni previše bolneh... Ma i to će pasat, sve pasa pa će i to...

Sunčica Likar

- Možda sam ja atipična, ali meni je ova karantena dobro došla. Svi smo doma, a meni to odgovara. Malo je kaotično samo ujutro dok naša dva sina, osnovca, prate nastavu na TV programu. Srećom imamo dva televizora, pa je svatko u jednoj sobi, a ja ih kontroliram trčeći od jednog do drugog. Kako i radim od kuće, sve postaje malo zeznuto. Sad smo već treći tjedan u sistemu "ostani doma", i ja nemam potrebu izlaziti. Srećom, imamo vrt u kojem uvijek nađemo neku zanimaciju, pa smo dosta i na zraku. Imam prijateljicu koja s dvoje djece živi u stanu u neboderu koji nema ni balkon, a to je onda zaista teško izdržati. Zato mislim da je nama super. Zanimljivo mi je što moj muž koji je pomorac, što znači da mjesecima bude izoliran na brodu, sada kada je doma kao da ima "crve u guzici", stalno bi išao "nešto kupiti". Ali ja sam već davno napravila solidne zalihe...

Ravnateljica GDCK Dana Pahor

Djelatnice i volonteri Crvenog križa

Gradsko društvo Crvenog križa Opatija, kao i sva društva CK u Hrvatskoj u pandemiji koronavirusa, dio su operativnih jedinica Civilne zaštite na području jedinica lokalne samopoprave gdje djeluju, pa tako GDCK Opatija sudjeluje u stožerima na području Liburnije. Fokus djelovanja opatijskog Crvenog križa u ovim okolnostima je na brizi za starije i nemoćne sugrađane - svi oni koji su sami bez uže ili šire obitelji, a preporučeno im je da ne izlaze iz kuće kao mjera prevencije, kao i osobe u samoizolaciji, javljaju se za pomoć na dežurni mobitel koji je osposobljen odmah na početku mjera neizlaženja za starije - 091 946 2082. Hrvatski Crveni križ u međuvremenu je uspostavio i jedinstveni besplatni broj za pomoć 0800 1188, pozivom na koji se u nekoliko koraka nazivatelj preusmjerava prema lokalnom društvu i to za potrebe psihosocijalne pomoći te za potrebu dostave namirnica, lijekova i drugih potrepština na kućnu adresu, kao i za pružanje općih informacija. Novost je i projekt „Pozovi za zdravlje“ koji su zajedno pokrenuli Crveni križ i Hrvatska ljekarnička komora za izdavanje lijekova i medicinskih proizvoda oboljelima od kroničnih bolesti u izolaciji i samoizolaciji te teško pokretnim osobama. Pacijenti mogu uslugu ljekarnika zatražiti putem besplatnog telefona Hrvatskog Crvenog križa 0800 1188 ili na izravni broj pozivnog centra Komore 072 700 222.

- Sukladno smjernicama prevencije širenja koronavirusa pomoć starijim sugrađanima nakon telefonskog dogovora odvija se na kućnom pragu, uz razmak od mi-

Volonteri “obogatili” Crveni križ

Piše **KRISTINA TUBIĆ** ■ Snimio **DAVID KURTI**

minimalno dva metra između korisnika na vratima stana i djelatnika, odnosno volontera Crvenog križa Opatija. Pružatelji pomoći koji obilaze starije i nemoćne osobe u ime GDCK Opatija imaju obilježja Crvenog križa, iskaznicu i potvrdu Crvenog križa. Obavezno koriste zaštitnu opremu (zaštitnu masku i jednokratne rukavice) kako bi zaštitili i sebe i starije osobe koje su izložene većem riziku. Prema preporukama Hrvatskog Crvenog križa predstavnik CK ne ulazi u stan ili kuću, odmaknut je od vrata, odnosno praga minimalno dva metra te po preporuci razgovara s korisnikom najdulje 5 minuta. Svakom korisniku prethodno se dolazak predstavnika Crvenog križa najavljuje. HCK je izradio listu preporučenih osnovnih životnih namirnica za narudžbu za koju se nadalje preporuča planirati količinu za 10 do 15 narednih dana, kako bi se sve sudionike u pružanju ovog oblika pomoći minimalno izložilo riziku. Uz namirnice dostavljaju se i lijekovi koji se preuzi-

maju iz ljekarni, istaknula je ravnateljica GDCK mr.sc. **Đana Pahor**.

U provođenju ovih aktivnosti sudjeluju djelatnici GDCK, voditeljica programa za mlade i koordinatorica volontera je **Vanja Moćan** te devet zaposlenih gerontodomaćica koje u Crvenom križu djeluju u okviru dva programa „Pomoći u kući“, programa koji djeluje već desetak godina, a financira se iz sredstava JLS i/ili Ministarstva demografije te programa „Zaželi“ koji je financiran u potpunosti sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda. Sve gerontodomaćice i dalje vode brigu o svim korisnicima ovih dvaju programa uz sve mjere opreza i prevencije koronavirusa koje su propisane. Uz to sudjeluju u pružanju pomoći starijima i nemoćnima, a koji do sad nisu bili obuhvaćeni kroz ova dva programa.

- Od početka epidemije i svih mjera koje propisuje Nacionalni stožer Crvenom križu Opatija odmah su se prijavili i mnogobrojni volonteri – oni

Volonteri Marin Kudrić i Frane Rački

Neke od volontera upitali smo kako su odlučili volontirati u Crvenom križu te što im to znači.

SUZI PETRIČIĆ

VOLONTERKA U „CALL CENTRU“

U ovim okolnostima smatram da je to moja građanska dužnost. Obzirom da želim pomoći i da sam u mogućnosti odvojiti vrijeme za rad za dobrobit zajednice, nisam dvojila ni sekunde te sam 16. ožujka nazvala ravnateljicu GDCK Opatija Danu Pahor i rekla joj da od sutra računa na mene i da sam joj na raspolaganju za bilo koju aktivnost. Volonterstvo je danas sveprisutno, a posebno dolazi do izražaja u ovakvim situacijama i svakako bi ga trebalo još više poticati. Iz dosadašnjeg iskustva mogu reći da su ljudi neizmerno zahvalni za sve oblike pomoći, a nekad je dovoljan i samo razgovor. Ta „čašica razgovora“, a znajući koliko nekome s druge strane znači, i mene ispunjava i uljepša mi dan.

LOVRO KOSTELIĆ

VOLONTER

Želja mi je bila pomoći onima kojima je pomoć potrebna te sam prije nekoliko mjeseci odlučio volontirati za međunarodnu organizaciju GVI koja već preko 20 godina okuplja volontere iz cijelog svijeta. Ja sam se prijavio za pomoć djeci u Costa Rici, gdje bi ih, između ostalog, učio engleski jezik. Već sam imao sve dogovoreno i avionsku kartu za put u Costa Ricu, no s razvojem pandemije koronavirusa odlučio sam ostati tu i pružiti pomoć kod kuće. Crveni križ organizira dostavu namirnica i lijekova starijim i nemoćnim osobama te me veseli što ću im moći barem malo pomoći.

NEVEN VARLJEN

VOLONTER U „CALL CENTRU“

U ovim pomalo čudnim vremenima lijepo je vidjeti kako je Crveni križ Opatija uspio okupiti veliki broj volontera raznih generacija, poglavito mladih ljudi. Svi su oni stavili svoje slobodno vrijeme na dispoziciju CK kako bi mogli pomagati onima kojima je pomoć sada najpotrebnija. Već sada se može zaključiti da će ova pandemija, osim zdravstvenih problema, za sobom nositi i brojne sociološke, psihološke, ali i ekonomske, zbog čega će brojnim našim sugrađanima pomoć biti neophodna. Dežurstva na telefonu nisu zahtjevna, a mi se trudimo savjetima pomagati ljudima, ali i olakšati posao djelatnicima Crvenog križa Opatija.

MARIN KUDRIĆ I FRANE RAČKI

VOLONTERI

Željeli smo na neki način pomoći onima kojima je pomoć potrebna pa smo se prijavili u Crveni križ. Nosimo starijim građanima koji po preporuci ne smiju izlaziti namirnice koje smo im kupili u trgovini, a oni su vrlo zadovoljni i zahvalni. Lijepo je pomoći, jako nam je drago da smo uključili u aktivnosti Crvenog križa.

Dostava namirnica na kućni prag

Volonter Lovro Kostelić

koji su i do sada sudjelovali u provedbi aktivnosti Crvenog križa cca njih desetak, uz napomenu da do pojave epidemije koronavirusa značajan udio aktivnih volontera činili su i naši sugrađani starije „zlatne dobi“, a koje sada ne angažiramo jer ih čuvamo i savjetujemo im da ne izlaze iz kuće. Prijavilo se i oko 40 građana kao novih volontera, tzv. „spontani volonteri“ po definiciji HCK, a koji su uključeni u rad na dežuranju na mobitelu, kupovini namirnica te distribuciji namirnica i lijekova do kućnog praga korisnika, objasnila je Pahor te dodala kako je Hrvatski Crveni križ izdao i niz edukativnih letaka koji se dijele građanima, a koji su i na svim relevantnim službenim stranicama.

Dežurni telefon GD Crvenog križa Opatija prva je karika u lancu pomoći starijim građanima Liburnije. Volonteri bilježe informacije građana kojima je potrebna dostava, a onda ih prosljeđuju vrijednim djelatnicima Crvenog križa koje sve koordiniraju te upućuju

gerontodomaćice i volontere koji dostavljaju potrebne namirnice i lijekove na kućni prag.

- Do danas je bilo preko 60 takvih poziva naših starijih sugrađana od koji je većina i trebala usluge dostave namirnica i lijekova, a neki su na našem broju zatražili savjet ili informacije. Osim za starije i nemoćne, usluge dostave se pružaju i osobama koje su u samoizolaciji na području Liburnije, a do sada ih je bilo troje iz te kategorije. Osobito nas ispred Crvenog križa veseli da su dežuranje na mobitelu, popularno nazvan „call centar“, u potpunosti preuzeli naši dragi volonteri. Prva nam se javila opatijska novinarka Kristina Tubić koja je punim srcem ušla u to te usput svakog novog volontera uputila u ovu aktivnost. Do sada su se izmijenili i zdravstvena voditeljica Dječjeg vrtića Opatija Jelica Lukenda - Matulja, direktorica TZ grada Opatije Suzi Petričić, projektna menadžerica u Turističkoj zajednici Željka Stašić, stomatologinja Nina Varljen Nikolić te liječnik i gradski vijećnik Neven Varljen. Možemo reći da je dobra priprema pola posla, pa tako i sve što ovi naši volonteri telefonski obave sa sugrađanima olakšava operativni dio u smislu distribucije potrebnoga na kućni prag. Na dežurni telefon može se javiti svakodnevno od 8 do 18 sati, kazala je ravnateljica Pahor.

- GDCK Opatija zahvaljuje svim volonterima, a ovom prigodom i svim građanima Liburnije koji su se u pomaganje uključili i donacijama namirnica i higijenskih potrepština te novčanim prilozima.

Konzum

Tamara Žiganto, poslovođa u opatijskom „Konzumu“, ističe da je promet pao u zadnjih par dana što je dokaz da ljudi manje izlaze i drže se preporuke da ostanu kod kuće. Oni u „Konzumu“ poduzimaju sve mjere preventivne zaštite, sukladno preporukama nadležnih institucija.

- Dobro smo opskrbljeni, imamo mesa, povrća i svega ostalog iz našeg redovnog asortimana. Najviše je kupaca u prijedopodnevnim satima. Građani se pridržavaju uputa, čekaju red ispred trgovine i ulaze jedan po jedan, a na ulazu dezinficiraju ruke. Svi se držimo propisanih higijenskih mjera zaštite kako bi što bolje zaštitili i sebe i naše kupce.

Prvih tjedana opatijski je mrkat poput svih ostalih tržnica u Hrvatskoj prema preporukama nacionalnog Civilnog stožera bio zatvoren, no nove su odredbe o mogućnosti rada nekih specijaliziranih trgovina u sklopu tržnica Opatijci dočekali s veseljem. Na ulazu je obavezna dezinfekcija ruku, ulazi se isključivo s maskicama.

Imitacija normalnog do

Piše KRISTINA TUBIĆ ■ Snimio DAVID KURTI

Kako kod nas, tako i širom svijeta, medicinsko osoblje je na prvoj crti obrane od koronavirusa i dok se građanima savjetuje da ostanu doma, liječnici, medicinske sestre i tehničari te članovi civilnih stožera ovih tjedana žrtvuju vlastito zdravlje i služe

drugima kroz svoj posao i angažman u borbi protiv epidemije izazvane koronavirusom COVID-19. Uz njih su tu i zanimanja poput vatrogasaca, policajaca, djelatnika i volontera Crvenog križa, prodavača, ljekarnika, vozača, poštara i komunalnih djelatnika

koji zbog prirode svoga posla dolaze u kontakt s velikim brojem ljudi. Tako su poznate španjolske novine „Marca“ na naslovnici objavile „idealnu momčad“ među kojima se ovog puta nisu našle zvijezde Barcelone i Real Madrida, već su u njenom sasta-

Benzinska pumpa

Radmila Suman na benzinskoj postaji „Ina“ na Slatini objašnjava kako crpka radi od 6 do 21 sat, ali prodaja robe široke potrošnje samo od 8 do 17, sukladno preporukama Nacionalnog stožera.

- Primjećuje se manja potražnja, ljudi su više doma što ne čudi, jer uz propisane mjere većina ne može nigdje putovati. Radimo po jedan djelatnik u smjeni kako bi što manje dolazili u međusobni doticaj. Kupci osim goriva najviše traže sredstva za dezinfekciju, ali trenutno ih nemamo jer smo sve prodali i čekamo novu dostavu. Također nas traže i zaštitne plastične rukavice koje imamo za zaštitu kod točenja goriva, a sada su očito našle i širu svrhu.

Cukerin

Marina Kuduz iz Radnikove butige „Cukerin“ ističe da je ponuda namirnica normalna, kao i do sada, i svakodnevno imaju svježi kruh, kroasane, krafne i ostalo.

- Opskrba trgovine je normalna, jedino čega nedostaje je kvasac, kojeg kupci često traže. Prometa je najviše ujutro, pa negdje do podne, a kasnije manje. Na ulazu imamo dezinficijens, tako da svaki kupac prije nego bude poslužen mora dezinficirati ruke, postavili su nam i zaštitne prozirne barijere između nas i kupaca te poslužujemo sa zaštitnim maskicama, a sve u svrhu što bolje zaštite. Kupci čekaju red ispred trgovine, a unutra se drže propisanog razmaka koji smo označili na podu trgovine.

Vatrogasci

Igor Ravnić, zamjenik zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Opatija, objašnjava kako su poduzeli niz preventivnih mjera za rad vatrogasaca prilagođenih situaciji s koronavirusom te zabranili ulazak strankama i nezaposlenima u prostor JVP bez prethodne telefonske najave i odobrenja.

- Napravili smo preraspodjelu radnog vremena na 24/72 što znači da radimo 24 sata, a tri dana smo onda kod kuće, većinom u pripravnosti, te minimizirali broj vatrogasaca na šest, u pet smjena. Također smo donijeli niz uputa o održavanju opreme, smanjenju fizičkih kontakata te korištenju zaštitne opreme, kao i postupanju na intervencijama s posebnim naglaskom na zaštitu od koronavirusa.

bro funkcionira

vu liječnik, medicinska sestra, trgovkinja, policajac, vozač kamiona, djelatnica benzinske postaje, čistač ulice, vojnik, poljoprivrednik, vatrogasac i prodavač novina uz naslov „Momčad svih nas - s ovom reprezentacijom sigurno pobjeđujemo“.

Prošetali smo praznim ulicama Opatije i provjerili tko su opatijski heroji koji se trude da naš život u ova izazovna i teška vremena održe koliko-toliko normalnim te porazgovarali s neki-

ma od njih. Sa zadovoljstvom smo primijetili da je građana na ulicama jako malo, drže se uputa pri nabavci u trgovinama, čekaju red vani i drže potreban razmak, a atmosfera u dućanima i raznim službama koje smo posjetili je vesela i optimistična.

Dostava GLS

Luka Kamenski dostavlja je u GLS-u i kaže da radi isto kao i prije ove epidemije koronavirusom.

- Dostava ide normalno, isto kao i prije. Ljudi naručuju robu online sada možda i više nego prije zbog ograničenog kretanja i zatvorenih trgovina. Naša dostavna služba radi normalno, roba stiže u roku uz poneka kašnjenja iz inozemstva. Poštujemo posebne mjere opreza, nosim zaštitnu masku i rukavice, a mušterijama robu ostavljam ispred ulaznih vrata, ako tako zatraže.

Bipa

Klara Prizmić iz opatijske poslovnice „Bipa“ kaže da rade sukladno preporukama nadležnih institucija uz pojačane higijenske mjere.

- Upozoravam kupce da ulaze jedan po jedan te da dezinficiraju ruke na ulazu i drže razmak među sobom. Najviše se kupuju toalet papir i pelene, ali i sredstva za dezinfekciju i čišćenje. Svaki tjedan dobivamo robu, tako da je opskrba normalna, a uskoro očekujemo i pošiljku zaštitnih maski, koju smo naručili, kazala je Prizmić te dodala da žene i dalje kupuju šminku, što pokazuje da život ipak nije stao.

Parkovi

Jasmina Stanković iz opatijskih „Parkova“ vrijedno svaki dan zalijeva travu i cvijeće te kaže da unatoč teškoj situaciji i izvanrednim uvjetima, grad mora biti čist, a zelene površine uredne.

- Radimo u prijedopodnevnim satima, i to po troje u turnusima od po tjedan dana. Održavamo čistoću površina i redovno zalijevamo jer svi želimo da nam je grad čist i uredan. Nema puno šetača, tu i tamo netko prođe, uglavnom ljudi sa svojim psima.

Tannin

Denis Laginja iz trgovine „Tannin“ – Croatian Wine and Fine Opatije opskrbljuje svježim voćem i povrćem.

- Kada se zatvorila tržnica došao sam na ideju da proširim svoju ponudu te sugrađanima ponudim voće i povrće koje u ovoj situaciji nemaju gdje kupovati. Imamo velik izbor voća i povrća, većinom hrvatske proizvodnje i kupci su jako zadovoljni, a potražnja velika. Tako svakodnevno nudimo salatu, brokulu, kapulu, krumpir, rotkvice, kivi, naranče, limune, jabuke, blitvu, jagode i još mnogo toga.

BRZINE VEĆE OD

1 Gbps

U RURALNIM PODRUČJIMA
PRIMORSKO-GORANSKE I
ISTARSKE ŽUPANIJE

Ultra-brza širokopojasna svjetlovodna infrastruktura
PROVJERITE DOSTUPNOST PRIKLJUČKA

Na internetskim stranicama

www.ruralnetwork.eu

Besplatni info telefon

0800 7863

RUNE Crow d.o.o.
za izgradnju telekomunikacijske infrastrukture
Veprinac, Tumpići 16, 51414 Ičići · Opatija

Online nastava dobro prihvaćena

Piše **KRISTINA TUBIĆ**

Od 16. ožujka zbog epidemije koronavirusa u Hrvatskoj je prekinuta redovita, a pokrenuta online nastava. Virtualne učionice otvorene su u školama diljem zemlje, a uključile su se i televizije – na trećem programu HRT-a za učenike od 1. do 4. razreda osnovnih škola, na Sportskoj televiziji za učenike od 5. do 8. razreda, dok učenici svih razreda srednje škole, uključujući i maturante, nastavu mogu pratiti na RTL2 programu. Ravnatelje Osnovne škole „R. K. Jeretov“ i Gimnazije Eugena Kumičića te opatijske učenike upitali smo kako u njihovim školama funkcionira nastava na daljinu.

NIKOLA TURINA

- Kao sve škole u RH, i mi smo se našli u situaciji hitnog i neplaniranog uvođenja potpune virtualne nastave pomoću tehnologija e-Učenja. Od početka Covid-19 krize sve službene objave smo podizali na naše vršno web mjesto rkj.hr tako da su svi sve znali o aktivnostima škole, koje su bile usklađene s odlukama Ministarstva. Kao ravnatelj sam odmah potaknuo raspravu među učiteljima i u online Učiteljskom vijeću organiziranom u našoj Viber zajednici „Virtualna zbornica“ donijeli smo odluku o tehnološkom rješenju i postupcima, bez obzira što se neke odluke u školskom sustavu još nisu definirale. Kao osnovnu platformu za predmetnu nastavu od 5. do 8. razreda, izabrali smo MS Teams iz paketa Office 365 a rezervna je bila Google Classroom. Razredna nastava je prvenstveno iskoristila TV program i Viber komunikaciju. Učiteljice razrednice i one iz produženog boravka su se maksimalno angažirale i pokazale veliku kreativnost, a sve objavljujemo i dalje putem školskih Facebook stranica. Naravno, osim glavnih tehnologija koristili smo sve što je osobno učitelj znao i s čime se prije susretao (Viber, Edmodo, Youtube, Wordwall, Mozzbook, e-Sfera i drugo). Učenici 5. i 7. razreda imaju svoje osobne školske tablete a one iz 1. razreda smo iskoristili i uručili svima koji u kući nisu imali dostatna kućna računala. Tu je bilo i slučajeva dvoje školaraca u istoj obitelji pa smo dozvolili i dopunski tablet. Učitelji su zadužili računala iz škole za rad od kuće. Virtualni nastavni dan ima asinkrono (neovisno o terminu sata) rješavanje radnih zadataka što se ne ocjenjuje brojevanim ocjenama i učenik ih može obavljati čitav dan. Nakon Uskrsa se kreće i u postupke ocjenjivanja, objasnio je ravnatelj Osnovne škole „Rikard Katalinić Jeretov“ Opatija Fredi

Glavan te istaknuo kako je nakon deset dana pokrenuo online upitnik za učitelje i učenike kojim je dobio analizu tehnoloških rješenja koje učitelji najviše koriste i zadovoljstva s ovim načinom izvođenja nastave. Učitelji i učenici su zadovoljni s organizacijom, bez obzira na početne tehnološke probleme koji su bili zbog preopterećenosti evidentni u samim MS Teams.

- Mi smo kao škola zadovoljni načinom kako smo se uključili u rješavanje ove velike svjetske krize. Učitelji hvale suradnju s roditeljima, a učenici smatraju kako su se učitelji izvrsno snašli. Putem Facebook komunikacije roditelji daju podršku i zahvalni smo im zbog toga. Ministarstvo je pokazalo odlučnost u uvođenju zamjenske virtualne škole u čitavom sustavu jer se projekt „Škola za život“ već provodi par godina i sada je bila prilika iskoristiti sve što se do sada uspjelo odraditi, s čime sam kao bivši član Upravnog vijeća CARNET-a i član Radne skupine za projekt e-Škole u MZO odlično upoznat. Unatoč nekim kritikama, mi smo uspjeli zadržati učenike aktivnima i realizirati nastavnu godinu općenito, istina virtualno. Obzirom da škole u sustavu nisu imale dovoljno vremena kvalitetnije se pripremiti i nisu se sve aktivnosti odvijale planski i sustavno već kao „vatrogasne mjere“, moram kao stručnjak u ovom području izraziti zahvalu svim učenicima, roditeljima, učiteljima, stručnim suradnicima i svim radnicima škole. Svi su se pokazali kao odlični suradnici u ovoj borbi protiv COVID-19, naglasio je ravnatelj Glavan.

- Nakon četiri tjedna nastave na daljinu mogu reći da sam jako zadovoljan postignutim! Želim prije svega pohvaliti i učenike i profesore koji su pokazali veliku odgovornost i razumijevanje, te su se u vrlo kratkom vremenu prilagodili novim uvjetima rada. Za temeljnu komunikaciju odabrali smo društvenu mrežu MS Yammer. Osim nje koristimo i niz drugih platformi poput G Suite ili Loomena, što su učenici jako dobro prihvatili. U ovim okolnostima učenicima je potrebna veća samodisciplina i bolja organizacija vremena za učenje što se, uz našu i pomoć roditelja, oni trude i održati. Također, na njima je sada veća odgovornost da iskoriste svu podršku koja im se pruža. Nastavu redovito eva-

luiramo kako bismo znali što treba promijeniti i poboljšati, pri čemu me veseli otvorena komunikacija s učenicima. Svi smo svjesni da ništa ne može zamijeniti nastavu u školi koja uključuje živu riječ profesora ali i druženje s vršnjacima. Zato se iskreno nadam da će škola uskoro opet otvoriti svoja vrata, istaknuo je ravnatelj Gimnazije Eugena Kumičića Opatija Oliver Kvasina.

- S obzirom na novonastalu situaciju i u našoj školi preko noći smo prešli na online nastavu. Nije bilo lako priviknuti se na novi oblik školovanja pred sam kraj četverogodišnjeg gimnazijskog obrazovanja, rekla nam je Antea Karadakić, maturantica jezičnog smjera Gimnazije Eugena Kumičića Opatija. - Prisutnost na satu potvrdimo „lajkom“ i nastava može pomoći. Za izvršavanje zadataka imamo određeno vrijeme i naši profesori očekuju da to poštujuemo i odradimo sve na vrijeme kako bi se održala kakva-takla struktura i redovitost u radu. Smatram da su profesori obzirni te su dostupni u realno vrijeme nastave, ali dojmama sam da puno više radimo nego prije. To je možda i zato što se pripremam za državnu maturu koja nam ubrzo dolazi, a s njom dodatni stres i neizvjesnost oko datuma i načina polaganja. Profesori nas obavještavaju o svim novostima na vrijeme, a na nama je da budemo uporni, vrijedni i da se čuvamo!

Ni učenica 8.b razreda opatijske osnovne škole Sonja Baričević nema problema s virtualnom nastavom:

- Meni se online nastava sviđa. Iako sam imala malih poteškoća na početku, sve sam savladala nakon nekoliko dana uz pomoć profesora i prijatelja. Dobro se snalazim s poveznicama, kvizovima, prezentacijama i kratkim testovima. Online nastava mi odgovara zbog toga što mogu pristupiti prezentacijama, bilješkama i porukama vrlo brzo, ali i to što imamo određene rokove i različite zabavne aktivnosti koje nam šalju profesori i stručni suradnici. Ne sviđa mi se to što ne vidim prijatelje i profesore, te to što ne mogu ići u knjižnicu. Nedostaju mi prijatelji i škola, ali svjesna sam toga da ih još neću moći vidjeti neko vrijeme. U školi mi je bilo ljepše, online nastava nije ista, ali mi se svejedno sviđa. Nadam se da će online nastava ostaviti dobar dojam i na druge učenike kao što je na mene.

SAKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA ZA VRIJEME PANDEMIJE COVID-19

U tijeku sa saznanjima i najvažnijim vijestima vezanim za pandemiju virusa COVID-19 i spriječavanje njegovog širenja, evo i par općih naputaka kao i onih vezanih za odlaganje otpada.

Najvažniji način sprečavanja širenja bilo kakve gripe ili zaraze je higijena

Uvijek trebate:

- koristiti maramice kada kišete i kašljete
- baciti korištene maramice u smeće
- što češće prati ruke vodom i sapunom
- čistiti površine redovno da biste se riješili nečistoća
- nositi zaštitne maske i rukavice
- držati razmak s drugim ljudima (najmanje 1.5-2 m)

Odlaganje otpada u vrijeme pandemije

Pitanje na koje često nailazimo je kako ispravno odlagati otpad za vrijeme pandemije. Postoje mnogi načini kako se ponašati prema otpadu, a posebno prema potencijalno kontaminiranom otpadu.

Najčešće se radi o zaštitnim rukavicama i maskama, a odlaganje istih treba biti provedeno odgovorno i sigurno. Za sada, prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), nema dokaza da direktan, nezaštićen kontakt tokom odlaganja i rukovanja otpadom koji se koristi u zdravstvenim ustanovama (rukavice, maske, itd.) rezultira prijenosom virusa COVID-19, no ni ta mogućnost nije isključena.

Otpad poput korištenih maramica, krpa koje su korištene za čišćenje, može se odlagati u vrećice za jednokratnu upotrebu. Ove vrećice, ukoliko se radi o potencijalno zaraženoj osobi, potrebno je staviti u drugu vreću, sigurno svezati i odvojiti od ostalog otpada. Potrebno ih je držati sa strane barem 72 sata prije nego se bace u kontejnere ili regularne kante za smeće.

Preporuka je da se zaštitne maske i rukavice odvajaju u posebne kante/vrećice i, bez obzira na to da li je neko zaražen ili nije, odlažu posebno u duple vrećice i bacaju u kontejnere.

Potencijalno kontaminiran otpad, za sada, ne bi trebao biti izdvajan za recikliranje.

COVID-19 I SAKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA

UKOLIKO NISTE POZITIVNI NA TEST ZA COVID-19 I NISTE U KARANTENI ILI OBVEZNOJ SAMOIZOLACIJI

 Nastavite razdvajati i odlagati otpad kao i do sada.

 Ukoliko ste koristili maramice, zaštitne maske ili zaštitne rukavice, odložite ih u miješani komunalni otpad na način da iste prethodno stavite u dvije ili tri najlonske vrećice.

 Dobro zatvorenu vrećicu odložite u spremnik za miješani komunalni otpad.

UKOLIKO STE POZITIVNI NA TEST ZA COVID-19 I U OBVEZNOJ STE KARANTENI ILI SAMOIZOLACIJI

 Ne razdvajajte otpad kod kuće, sve vrste otpada odložite u miješani komunalni otpad.

 Sav otpad stavite u dvije odnosno tri najlonske vrećice koristeći zaštitne rukavice.

 Zaštitne rukavice stavite u novu vrećicu i dobro operite ruke.

 Tako zapakiran otpad odložite u spremnik za miješani komunalni otpad.

 Pazite da životinje ne dođu u kontakt s otpadom i da ga ne raznose.

Ikar osvaja modnu scenu

Piše KRISTINA TUBIĆ ■ Fotografije ZVONIMIR FERINA i ANA MRĐEN

Nino i Kristijan
na Bipa Fashion.hr

Iz zimske kolekcije

Les Émaux je mladi hrvatski brend koji čine Nino Sablič iz Iki i Kristijan Žakić iz Nove Gradiške. Svojim su kolekcijama zablistali na modnoj manifestaciji Bipa Fashion.hr i svakog dana sve više osvajaju hrvatsku modnu scenu. Kreacije mladog dizajnerskog dvojca preplavile su modne naslovnice, a njihove kombinacije biraju i naše najpoznatije ikone stila, među kojima je i Severina.

Nino ima 25 godina, osnovnu je školu pohađao u Opatiji, srednju Trgovačko-tekstilnu u Rijeci te diplomirao na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu. Interes za modu gaji još od malih nogu, što su prepoznali i njegovi roditelji gledajući skice, kreacije i ilustracije koje je stvarao. Ističe da je velik utjecaj zasigurno imala i blizina Italije i talijanske mode preslikane na naše podneblje Kvarnera i Istre. Sjeća se ranih devedesetih godina i mnogih maminih modnih časopisa koji su mu služili kao inspiracija za skice i kreacije.

- U vrijeme dok sam boravio u Iki, Opatiji i Rijeci, nisu se nudile neke velike prilike za sam napredak modnog dizajna. Dijete sam devedesetih godina, koje su na modu imale i još uvijek imaju velik utjecaj. Kao tinejdžer imao sam osebujan, poseban stil koji je bio inspiriran 80-im i 90-im godinama prošlog stoljeća. Još se sjećam i prvog materijala kojeg sam kupio, bio je to šareni Versace print iz 90-ih od kojeg sam si iskrojio i sašio košulju s velikim "šišmiš" rukavima koja je bila vrlo specifična za te godine, pogotovo za mušku modu, koja je tada bila vrlo jednostavna, sva-

kodnevna, bez puno stiliziranja. Tekstilno tehnološki fakultet koji sam pohađao u Zagrebu znatno je utjecao na moje usavršavanje te mi pomogao da pronađem put ka ostvarivanju želja. No, formalno obrazovanje ipak ne sprema buduće dizajnere za sve izazove koji slijede nakon školovanja te je potrebno pronaći svoj tempo i put u modnoj industriji. Moda je širok pojam i mijenja se iz dana u dan, pa je svakako nužno dodatno istraživati i širiti vidike, te ponekad izlaziti iz okvira, kazao je Nino koji u Zagrebu živi već 7 godina.

Les Émaux – Kristijan Žakić i Nino Sablič

- Ovisno o poslu i obvezama svog branda, uvijek pokušavam pronaći vremena za posjetiti svoju obitelj i prijatelje u rodnoj Iki. Nisam tip osobe koja će se isključivo vezati za prostor i grad u kojem živim, ali sam definitivno osoba koja je socijalnog karaktera, pa mi najviše fale ljudi koje vežem za pojedina mjesta. Kada govorimo o modi i mojoj majci, tu svakako imamo neraskidivu vezu komuniciranja. Oduvijek se savjetujemo, pomažemo i komentiramo sve što odijevamo. Prostora za šivanje i dizajniranje za majku je oduvijek bilo, što i ona sama može potvrditi ponosno noseći sve što sam joj do sada kreirao, istaknuo je Nino.

Kristijana Žakića Nino je upoznao na jednom poslu na kojem su zajedno radili. Kristijan je iz Nove Gradiške, magistrirao je na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, smjer glazbena pedagogija i od ranog djetinjstva voli modu te preko majke i bake koje su po struci krojačice, svoj modni

put nastavlja kroz osobna istraživanja i interese koji završava i samim zaposlenjem u modnoj industriji.

Svoju prvu kolekciju Nino i Kristijan su predstavili 2017. godine pod modnim imenom Les Émaux. Ime brenda su osmislili kombiniranjem slova iz epiteta koje su htjeli nadjenuti svemu što stvaraju.

- Naziv brenda Les Émaux dolazi iz izvedenica riječi svega što naša žena i

muškarac jesu, to jest iz pojedinih slova svake riječi – npr., iz riječi luminoznost uzeli smo slovo L i U, iz riječi elegancija uzeli smo slovo E, iz senzualnosti – slova S i A te iz riječi otmjenost slovo M itd. Stil brenda Les Émaux je prvotno sofisticiran, elegantan, luminozan, senzualan. On se bazira na odjevnim komadima koji se mogu nositi u svakoj prigodi, pa se vežemo na termin daily/night looka. Ideje crpimo isključivo iz svakidašnjice, ponajprije iz žene koja se osjeća i koja je sofisticirana. Prve kolekcije smo vrlo usko povezali s prirodom, bojama, vječnim uzorcima koji ostaju klasika koja ne stari. U svemu tome, nama važnu ulogu igraju materijali gdje pomno i isključivo biramo čiste i prirodne materijale. Brend smo koji je voljan i željan napretka pa smo već u sadašnjoj novoj kolekciji započeli korištenje čistih recikliranih materijala. Boja kao termin dosta određuje bit, samim time i nismo osobe koje se isključivo vežu za njih, recimo da smo ljubitelji onih zemljanih i pastelnih u zimi dok smo u proljeće i ljeto vrlo razigrani sa spektrom žarkih boja i uzoraka. U svojim kolekcijama pretežito dizajniramo žensku odjevnju konfekciju, dok smo prošlu zimsku kolekciju razbili pojedinim muškim komadima interpretiranih na "Les Émaux" način, istaknuli su Nino i Kristijan.

Njihove kreacije i proizvodi mogu se naći na društvenim mrežama kao što su Instagram i Facebook te njihovoj internet-skoj stranici na kojoj će web shop uskoro ugledati svijetlo dana.

Anja Vreg u društvu kolega u Bangkoku, veljača 2020.

Anja Vreg KINA

Anja Vreg ima 30 godina, poznata je teniska sutkinja koja iza sebe ima mnogobrojne svjetske najpoznatije turnire poput sva četiri Grand Slam turnira, 26 finala WTA turnira, Olimpijskih igara u Londonu i Paraolimpijskih igara u Rio de Janeiru, a od 2019. godine bavi se savjetovanjima u vezi s poslovanjem na pojedinim projektima

diljem Azije, direktorica je projekta WTA Tianjin Open i Kini te konzultantica za projekt u Seulu u Koreji. Trenutno se nalazi u Tajvanu, gdje čeka razvoj situacije s epidemijom zaraze koronavirusom te iako na drugom kraju svijeta, intenzivno misli na svoju zemlju te se uz kineske kolege uključila u kampanju za sakupljanje donacija „Sportaši za Zagreb“.

- U veljači sam odradila projekt u Hua Hinu, te sam nakon toga „zapela“ u Tajvanu, budući da se nisam više mogla vratiti u Kinu. Od tada tu boravim i čekam odluku hoće li se projekt nastaviti te ću krenuti za Kinu ili ću se vratiti doma u Opatiju. Tajvan je od početka pandemije odradio dobar posao. Već na samom početku epidemije, krajem prosinca i početkom siječnja, zabranili su ulazak svima koji imaju putovnice Kine, Hong Konga i Macaua, kao i onima koji su u posljednja dva tjedna putovali ili boravili u tim regijama. Tako se umanjila mogućnost prijenosa virusa i polovicom ožujka zemlja je bilježila samo pedesetak inficiranih. Donesene su i razne preporuke, poput one da svi nose maske. Ovdje ljudi slušaju autoritete, budući da su 2003. godine doživjeli SARS te su itekako dobro upoznati s rizicima i posljedicama. Na ulazima u zgrade, trgovine i shopping centre građanima se mjeri temperatura te su organizirani isključivo po jedan ulaz i izlaz radi bolje kontrole. Dezinfekcijski gelovi postavljeni su u metroe, autobuse, vlakove, trgovine, restorane... Krajem ožujka povećao se broj inficiranih na 350 te je Tajvan zatvorio granice i onemogućio ulaz u zemlju svim strancima. Također su zabranjena sva okupljanja za više od 50 ljudi te su otkazana sportska događanja, kazališne predstave i drugo. Propisane su kazne za one koji ne nose maske, a bez kojih se ne može koristiti ni javni prijevoz. Sve ostalo funkcionira i dalje, ljudi svakodnevno odlaze na posao, skoro svi rade, ali su na oprezu i pridržavaju se propisanih mjera. Ja dane provodim prateći vijesti, kuham, gledam TV i razgovaram telefonom s obitelji i roditeljima. U stalnom sam kontaktu s kolegama iz Kine i oni me obavještavaju o razvoju situacije tamo, a koja se iz dana u dan poboljšava. Namirnice nabavljam bez poteškoća, budući da trgovine rade normalno. Pridržavam se svih uputa i mjera zaštite kad god izađem iz kuće. Tvrtka koja organizira projekte na kojima radim diljem Azije povezana je s Hrvatskom na poseban način i to s jedne strane preko mene, jer znaju koliko sam vezana uz svoj dom i domovinu Hrvatsku, a s druge strane jer predstavljamo našu Petru Martić. Kako se nalazim na drugom kraju svijeta, teško mi je vidjeti što sve pogađa naše ljude, naročito stanovnike Zagreba te sam se s kolegama iz Kine uključila u akciju donacije novca „Sportaši za Zagreb“ koju su pokrenuli Blanka Vlašić, Ivica Kostelić, Ivana Brkljačić i Iva Majoli kako bi barem na taj način pomogla onima kojima je to najpotrebnije.

Život s u inoze

Pišu **KRISTINA TUBIĆ** i **MIRJANA RONČEVIĆ**

Države diljem svijeta uvele su razne mjere u pokušaju usporavanja koronavirusa. Većina građana zatvorena je u svojim domovima na raznim krajevima svijeta, a neke od Opatijaca koji borave i rade u inozemstvu upitali smo kako se nose s pandemijom. Rado su podijelili s našim čitateljima svoja iskustva o životu pod restrikcijama.

Marko Bokan Epe, NIZOZEMSKA

Marko Bokan javio nam se iz Nizozemske

Mladi Opatijac Marko Bokan (29) živio je u Opatiji u naselju Kosovu. U prosincu 2018. otišao je u Nizozemsku u gradić Epe koji ima oko 20 000 stanovnika, a udaljen je sat i pol vremena vožnje od Amsterdama. Na odlazak se odlučio zbog djevojke, Nizozemke, koju je upoznao online, ali i zbog posla i mogućnosti bolje zarade.

- Posao sam našao relativno brzo nakon što sam prijavio adresu. Čekao sam mjesec dana dokumente koji su mi omogućili zaposlenje, ali sam zatim našao posao u roku od 3 dana preko biroa za zapošljavanje. U Nizozemskoj su to privatne kompanije koje posreduju između radnika i poduzeća koja traže radnu snagu. Radim u jednom reciklažnom dvorištu na sortiranju građevinskog materijala. Na poslu nisam primijetio velike promjene od početak pandemije, osim što su uvedene mjere držanje razmaka i ograničili broj ljudi u prostoriji gdje marendamo. Zbog prirode posla i prije pandemije morao sam nositi zaštitne rukavice i zaštitnu masku zbog veće količine prašine koja se oslobađa kod sortiranja. Što se tiče promjena izvan posla primijetio sam da su škole, kafići, restorani i frizerski saloni zatvorani, no već se šire informacije da bi vlada početkom svibnja mogla početi ublažavati mjere. Na cesti se rijetko može vidjeti da ljudi nose maske. U markete se ne može ući u paru, puštaju samo jednog po jednog, jer je ograničen broj ljudi koja smije boraviti u zatvorenom prostoru. Kada smo djevojka i ja htjeli ući u market, jedan od nas je morao ostati čekati vani. Kako živimo u malom gradu, ne mogu reći da previše osjećam mjere koje su poduzete u borbi protiv koronavirusa, tako da me nije strah i uglavnom živimo na isti način kao i prije. Sigurno je teže u većim gradovima, a malo brine što će donijeti posljedice ove krize na gospodarstvo.

koronom mstvu

Martina Mavrović snimljena u Opatiji, sada živi u Oslu

Martina Mavrović Oslo, NORVEŠKA

Tridesedvogođišnja Opatijka **Martina Mavrović** otišla je iz Opatije na školovanje odmah po završetku gimnazije, najprije na fakultet u Zagreb, a onda na doktorat iz fiziologije i neuroznanosti u Helsinku u Finsku. Posljednjih nekoliko mjeseci živi u Oslu gdje uskoro počinje raditi kao postdoktorant na institutu Medicinskog fakulteta Sveučilištu u Oslu. Uobičajeni dolazak za blagdane svojima u Opatiju ovog je Uskrsa preskočila.

Zamolili smo je da nam opiše kako se odvija život u Norveškoj u ovo vrijeme svjetske pandemije.

- U Norveškoj je pandemija koronavirusa pod kontrolom. Norveška vlada je objavila 7. travnja da će se zemlja polako vraćati u normalu iza Uskrsa. Prvo će se otvoriti vrtići i osnovne škole, a nešto kasnije i ostale ustanove. Norveška je u karantenu ušla 13. ožujka, kada su odlukom vlade zatvoreni vrtići, škole, i ostale obrazovne i državne ustanove. Zapravo, svima koji ne rade neki "esencijalni posao" poručeno je da trebaju ostati doma, te je zakonom izričito zabranjen odlazak na posao nama koji radimo na sveučilištu. Zabranjena su i sva okupljanja sa više od 5 ljudi. Navala na dućane i panično kupovanje brašna i toalet papira je potrajala prvih par dana nakon uvođenja karantene, ali nakon toga ljudi su se brzo priviknuli na nove životne uvjete. Većina ljudi sa sveučilišta radi od doma i čuje se s kolegama i prijateljima digitalnim putem. Predavanja i ispiti za studente se održavaju redovno, putem interneta.

Čini se da su ove, relativno stoge mjere bile djelotvorne. Zadnjih desetak dana (otprilike 2 tjedna nakon uvođenja karantene) konstantno pada broj novooboljelih, hospitaliziranih, i teških slučajeva. Jedna zanimljiva mjera kojom je vlada pokušala potaknuti ljude da se ne okupljaju na javnim mjestima je zabrana prodaje alkohola u kafićima i restoranima. Kafići su i dalje otvoreni, a veliki broj restorana sada pruža samo usluge dostave. Najkontroverznija je bila odluka zabrane odlaska u vikendice izvan mjesta prebivališta. Naime, u Norveškoj je tradicija Uskrs provesti u vikendici uz skijanje nordijskim stilom. U znak protesta Norvežani su čak uspostavili Udrugu vlasnika vikendica te tražili od vlade da ih pusti do vikendica barem za Uskršnji vikend. Međutim, norveška je vlada ostala neumoljiva u svojoj odluci.

Što se tice zaštitne opreme, u Oslu nošenje maski i rukavica nije posebno preporučeno. Zagovara se temeljito pranje ruku, ne-korištenje javnog prijevoza i održavanje razmaka od 1-2m. Na ulazu u gotovo svaki dućan nalazi se dezinficijens za ruke, održava se razmak od cca 2m u redu za blagajnu. Manji dućani strogo kontroliraju broj kupaca, dok se u većima trudi održati razmak između kupaca. Prvih par dana nakon početka karantene u dućanima je vladala nestašica brašna i toalet papira, ali to se ubrzo vratilo u normalu.

Vesna Bradičić Klagenfurt, AUSTRIJA

Robert, Vesna i Luciano Bradičić u Klagenfurtu

Obitelj **Bradičić** je dom u Voloskom prije desetak godina zamijenila austrijskim Klagenfurtom. **Vesna** je direktorica odjela prodaje i naplate u HETA banci, **Robert** je voditelj austrijske filijale tvrtke Ombra za prodaju tendi, pergola i zavjesa te glazbenik gitarist, a sin **Luciano** je srednjoškolarac i bubnjar, nedavno nagrađen najvišim hrvatskim glazbenim priznanjem Status juniori 2020. kao najbolji mladi hrvatski instrumentalist.

- Još tjedan dana prije uvođenja karantene naše su firme sve pripremile za rad od kuće, a nastava se odvija online na način da profesori šalju učenicima zadatke i rokove. Što se tiče mog i suprugovog posla, za sada sve funkcionira dobro, osim što se osjeća znatan pad poslovanja u obje branše. U Austriji je tzv. karantena počela 16. ožujka, kada je zatvorena većina tvrtki te sve škole, dok su fakulteti zatvoreni još tjedan dana ranije. U firmama su organizirana dežurstva, dolazi samo mali broj ljudi i to za poslove koji se ne mogu odraditi od kuće. Što se tiče nabavke namirnica i ostalih potrepština otvoreni su marketi, ljekarne, trafike, pošte i benzinske pumpe. Tržnica radi dva puta tjedno i jako se pazi da se prodaja odvija na dozvoljenoj udaljenosti uz sve propisane zaštitne maske, na ulazima stoji osoblje koje dezinficira kolica za kupnju, dijeli maske onima koji ih nemaju te prati broj ljudi koji ulazi, kao i da se kupci pridržavaju međusobne udaljenosti od 1,5 metra. Šetnje i izlasci u prirodu dozvoljeni su u krugu stanovanja. Iako su stanovnici disciplinirani, uvijek ima kršenja koja se kažnjavaju novčano, ali i zatvorskim kaznama. U parkovima i na šetnici uz jezero maknute su klupe, kako ne bi bilo okupljanja.

Mi se kod kuće zabavljamo na razne načine: bavimo se vrtlarstvom, odlazimo u šetnje i vožnje biciklima, a vratili smo se i nekim već skoro zaboravljenim sportovima poput boćanja i badmintona. U vrtu ispred kuće napravili smo improvizirani jog te boćamo skoro svaki dan i odlično se zabavljamo. Suprug i sin su glazbenici te puno vremena provode u studiju u podrumu gdje vježbaju i stvaraju novu glazbu. Njima nikada nije dosadno, ali nije ni meni jer uživam u dobroj glazbi te čitanju knjiga i slaganju foto albuma. Sin Luciano još se bavi modeliranjem te s prijateljima igra razne online igrice.

Prema posljednjim informacijama Austrija će uskoro započeti s malo „olabavljenim“ mjerama, odmah nakon uskršnjih blagdana, tako da će se otvoriti i ostale trgovine, frizeri i neke druge djelatnosti, a u svibnju i ostale tvrtke i ugostiteljski objekti. Razvoj pandemije pažljivo se prati te sukladno tome donose odluke kada i kako sve pomalo vraćati u normalu. Mi jedva čekamo dozvolu putovanja preko granice kako bi se što prije uputili u Hrvatsku jer nam jako fali naša familija i prijatelji te se nadamo da ćemo uskoro „priti va naš kraj“.

Alegorijski prikaz Crne smrti – kuge koja je na 1. mjestu među pandemijama po ukupnom broju žrtava.

Atenska kuga

Jedna od prvih epidemija takve vrste koja je ostala zabilježena je Atenska kuga. Ona je doslovno opustošila klasičnu Atenu još prije Krista – od 430. do 426. godine, tijekom Peloponeskoga rata. Od ove je bolesti pomrlo oko 25% stanovništva unutar zidina Atene (75.000-100.000 ljudi). Premda se nije prenijela na okolna područja, ova je pošast usmrtila i sâmoga Perikla, a u konačnici je utjecala i na slabljenje demokracije u Ateni. Radilo se najvjerojatnije o pjegavom tifusu ili hemoragijskoj groznici, a možda čak i o trbušnom tifusu.

Rimsko carstvo najviše je pogodila Antoninska (Galenova) kuga. Najvjerojatnije se radilo o velikim boginjama koje su od 165. do 180. godine harale Carstvom za vladavina careva Lucija Vera i Marka Aurelija iz dinastije Antonina. Nije isključeno da su joj podlegli i sami carevi o kojima je riječ, a procjenjuje se da je došla glave oko 5 milijuna stanovnika Carstva, od čega je jedna četvrtina otpadala na stanovnike sâmoga grada Rima. Rezultirala je, između ostalog, i padom broja vojnika što je imalo za posljedicu slabljenje Carstva, pogotovo na sjevernoj granici prema Germanima.

Istočno Rimsko Carstvo u ovome je pogledu najjače obilježila Justinijanova kuga. Uz veći dio carstva, ona je zahvatila i sredozemne dijelove germanskih država u Europi, te dijelove sasanidske Perzije, a svoj je vrhunac imala od 541. do 543. godine, premda je, sa smanjenim intenzitetom, trajala sve do 590. nakon čega se povremeno javljala sve do 750.g. Inače, to je bio prvi slučaj epidemije kuge – isprva bubonske, a zatim i plućne, a najvjerojatniji broj žrtava se kretao između 15 i 25 milijuna. Ova je epidemija zaustavila širenje bizantske vlasti zapadnim Sredozemljem, te tako onemogućila obnovu jedinstvenoga Rimskoga Carstva čime je označila i konačni kraj antike.

I eto nas u srednjovjekovnoj Europi! Kuga ili crna smrt smatra se jednom od najrazornijih pandemija uopće, a pripisuje joj se smrt 75-200 milijuna ljudi u Europi i Aziji. Ova je pošast izbila u srednjoj Aziji najvjerojatnije oko 1330. godine, a njezin je vrhunac u Europi bio od 1347. do 1351. godine. Najvjerojatnije je da se radilo o kombinaciji sva tri tipa kuge (bubonska, plućna i septična) i to najvjerojatnije u dodatnoj kombinaciji s drugim bolestima poput bedrenice, hemoragijskih groznica i pjegavog tifusa. Uglavnom, računa se da je od ove pošasti pomrlo više od pola cjelokupnog stanovništva Europe, i to s osobito velikom stopom smrtnosti u Sredozemlju (75%), dok je na Bliskom istoku pomrla gotovo trećina populacije.

Piše ALEKSANDAR VODOPIJA

Pandemije

Epidemija, pandemija, endemija. Tri pojma koja se na studiju medicine nauče odjednom, kako u sklopu infektologije, tako i kroz izučavanje povijesti medicine. Tri na prvi pogled suhoparna pojma koja se jednostavno mora usvojiti premda govore o nečem naizgled dalekom, s čime teško da ćemo se ikada susresti; tako barem razmišlja (gotovo) svaki student. O čemu se, zapravo radi?

Epidemija je naglo obolijevanje većega broja ljudi na određenom području u kratkom razdoblju. Suprotno epidemiji, pandemija nije lokalno ograničena i doslovno može zahvatiti cijeli svijet. Konačno, endemija predstavlja obolijevanje od bolesti koja je trajno prisutna na određenom području ili u određenoj populaciji.

I kako onda razmišljati kada se prvi put susretnemo s tim naoko akademskim definicijama u školskoj klupi? Epidemija? Ma to je bilo nekad, dok su bili puno lošiji zdravstveni standardi. Teško da je danas tako nešto moguće. Pandemija? Pa to zahvaća cijeli svijet, nadišli smo tako nešto, zar ne? Endemija? A možda tamo negdje daleko, gdje su zdravstveni standardi puno niži. Nema toga kod nas!

A ipak, svi smo se zajedno našli u kovitlacu ni manje ni više nego pandemije! Naime, Svjetska zdravstvena organizacija je 11. ožujka ove godine proglasila pandemiju zbog koronavirusa COVID-19. Osvrnemo li se unatrag, ovo definitivno nije prva pandemija. Pokušamo

Novi svijet

Da bi slika bila potpuna, svakako se treba osvrnuti i na starosjedioce Srednje i Južne Amerike u doba španjolskih osvajanja i početaka kolonijalne vlasti. Velike su boginje tamo, niti ne znajući, donijeli konkvistadori. Epidemija ove, u Novome svijetu nepoznate bolesti harala je od 1520.-21. godine i imala važnu ulogu u kolapsu Astečke države. Računa se da je pomrla 1/3 stanovništva pod astečkom vladavinom (5-8 milijuna ljudi) što je značajno pridonijelo slomu društvene hijerarhije i smanjenju broja ratnika čime je olakšano španjolsko osvajanje. Samo petnaestak godina kasnije (1545.-48.) isto područje zahvaća nova epidemija (*cocoliztli* – možda tifus ili paratifus europskoga podijetla, no vjerojatnije hemoragijska groznica lokalnog izvora ili čak kombinacija više bolesti odjednom) koja kosi skoro 80% starosjedilaca (5-15 milijuna) što opet pogoduje osvajačima, a bolest ponovno izbija u nekoliko navrata kroz slje-

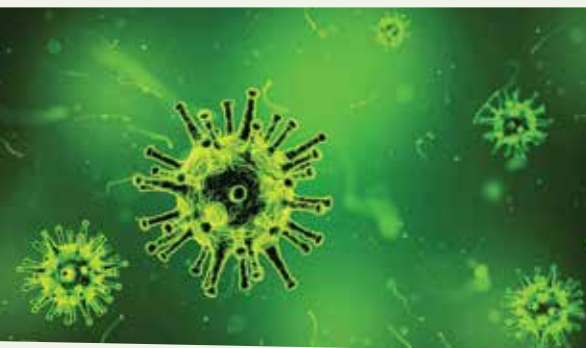
Egon Schiele: "Mrtva majka" – slikar kao da je, osam godina prije smrti, na neki način predvidio sudbinu svoje obitelji.

dećih stotinjak godina. Slično tome, tri su vala epidemija velikih boginja i ospica u 16. stoljeću smanjila stanovništvo dotadašnje države Inka (današnji Peru) za skoro 90%.

Posljedice

Posljedice? Kratkotrajno zaustavljanje ratnih sukoba, pad trgovine, manjak radne snage; skok cijene rada i nadnica, drastično smanjenje obradive zemlje, pad cijena hrane i zemlje. Do čega je sve to dovelo? Početak kraja visokoga feudalizma uz rast vjerskih i društvenih nesnošljivosti! Najslavnija žrtva u Italiji? Petrarkina Laura. Vjerojatno najznačajnija umjetnička refleksija ove situacije? Boccacciov "Decameron"! Po svoj prilici najznačajnija tekovina? Karantena! Nastavci serijala? Talijanska ili milanska kuga (1629.-31.), londonska kuga (1665.) i bečka kuga (1679.) u Europi dok se na Bliskom istoku, te u Perziji, Indiji i Kini pojavljivala sve do kraja 19. stoljeća. Jedan od najslavnijih preživjelih? William Shakespeare, premda mu je obitelj bila pogođena (dvije sestre i jedanaestogodišnji sin Hamnet). Zlobnici tvrde kako svoju slavu duguje upravo kugi koja je pobila i dobar dio njegovih talentiranih kolega smanjivši mu konkurenciju. Nemojmo biti do te mjere zlobni.

kroz povijest

Koronavirus – u kojem će smjeru krenuti njegove vjerojatne mutacije?

li pogledati unaprijed, na žalost teško da će biti posljednja. Pošto nam je budućnost ipak još uvijek zamagljena, osvrnimo se u prošlost ne bismo li barem malo lakše pokušali shvatiti, ako ništa drugo a ono sadašnjost!

Zarazne su bolesti, u to nema sumnje, postojale i

prije nastanka čovjeka, no poseban su zamah, tvrdi izraelski povjesničar Yuval Noah Harari, dobile kada je čovjek počeo živjeti sjedilačkim načinom života. Drugim riječima, onda kada prestaje loviti i sakupljati te se posvećuje uzgoju živeći na jednome mjestu. Tako se, prvom agrarnom revolucijom, stvaraju idealni uvjeti za razvoj najrazličitijih uzročnika bolesti, a čovjekovo neminovno kretanje pogoduje njihovoj distribuciji!

Širenje epidemije, logično, ovisi o otpornosti pučanstva te o gustoći naseljenosti, a bolesti koje se najčešće javljaju epidemijski su crijevne zarazne bolesti poput trbušnog tifusa, paratifusa i kolere; bolesti koje se prenose kapljičnom infekcijom kao što su šarlah ili gripa; ili pak bolesti koje prenose kukci – kuga, žuta groznica ili malarija na primjer. Izvor epidemije mogu biti i endemska žarišta neke bolesti, a svojim naglim širenjem epidemija prerasta u pandemiju. U dosadašnje se pandemije prema većini izvora ubrajaju kuga iz 1347. godine, velike boginje (1870.), španjolska gripa (1918.), HIV-1 (AIDS odnosno SIDA iz 1981.), H1N1 (svinjska gripa iz 2009.), te, naravno, aktualni COVID-19, no ako razmatramo povijesne činjenice, gotovo se svaka epidemija mogla razviti i u pandemiju, te ih stoga nije neophodno strogo odjeljivati.

Ovakva su zbivanja u percepciji čovječanstva oduvijek imala poseban status i to iz više razloga. Osim golemog broja oboljelih, stopa je smrtnosti bila jako visoka, a socijalno-ekonomske posljedice bile su vrlo teške.

“Španjolka”

I evo nas, uz nužne preskoke, u vrlo 20. stoljeću kojega je pandemijski bez dvojbe obilježila španjolska gripa koja je harala od 1918.-19., zarazila oko 500 milijuna ljudi diljem svijeta, te usmrtila njih 17-50 milijuna, a po nekima čak i 100 milijuna. Svoje ime duguje činjenici da u to vrijeme tisak u Španjolskoj, za razliku od većine zemalja sudionica 1. svjetskog rata,

nije bio podložan cenzuri te je slobodno izvještavao o epidemiji, što je izazvalo lažan dojam da je Španjolska pogođena više od ostalih zemalja. Raširili su je upravo mobilizirani vojnici krećući se širokim zemljopisnim područjima, dodatno šireći zarazu u poljskim bolnicama u koje su se smještali najteže oboljeli slučajevi. Nakon prvog vala u proljeće 1918., njezin je drugi val (jesen 1918. do početka 1919.) bio smrtonosniji i manje uobičajen – uzrokovala je, naime, smrt najčešće kod ljudi između 20 i 40 godina života! Možda i stoga što je starija populacija bila u prilici steći stanoviti imunitet zbog izloženosti epidemiji tzv. ruske gripe (1889.-90.).

Kako bilo, većina je smrtnih slučajeva od španjolske gripe bila posljedica virusne ili bak-

terijske upale pluća kao sekundarne infekcije. Srećom, pandemija je relativno brzo jenjala, vjerojatno zbog mutacije njezinog uzročnika u manje smrtonosan oblik virusa. Ipak, podlegli su joj i brojni umjetnici, među njima i poznati slikar, predstavnik Bečke secesije, Gustav Klimt. Posebno je potresna sudbina njegovog mlađeg bečkog kolege, ekspresionista Eгона Schilea. Ne samo da je on postao žrtvom “Španjolke”, već i njegova supruga, koja se tada nalazila u 6. mjesecu trudnoće. Egon ju je nadživio za svega tri dana koje je, kada mu je vrućica to dozvoljavala, proveo slikajući upravo onu s kojom će se na žalost tako brzo sjediniti u vječnosti. Imao je samo 28 godina!

Preživjeli

“Mač u kamenu”: Pretvorivši se u virus, Merlin je nadvladao čak i opaku, u zmaja transformiranu Morganu.

Završimo ipak u pozitivnom tonu. Brojni su umjetnici uspjeli “Španjolki” dobro “isprašiti tur”! Edvard Munch, poznati autor “Kriška”, na primjer, kao i tada jedva punoljetni Walt Disney koji ne samo da se izvukao iz njezinih smrtonosnih kandži, nego se i nastavio boriti protiv nje pomažući njezinim žrtvama. Otišao je i korak dalje – pred kraj svoga života je u filmu “Mač u kamenu” upozorio najširu publiku da virusu nisu dorasli niti čarobnjaci! Tako je Merlin bez problema uspio pobijediti svoju opasnu suparnicu Morganu u njihovom čuvenom dvoboju pretvorivši se u, pogađate, virus. Osim što se radi o sjajnom i izuzetno zabavnom animiranom remek-djelu, ovaj crtić nosi i određene poruke; baš kao i tijekom španjolske gripe. Vrijedi ih proučiti, a što se zaključaka tiče, možda je najbolje da ih done-
semo svaki za sebe, sami!

Španjolska gripa – poljske bolnice i obvezna zaštita neboljelih. Zvuči poznato?

artDENTAL®

CENTAR DENTALNE MEDICINE ZA ESTETSKU
STOMATOLOGIJU I IMPLANTOLOGIJU

*Sretan Uskrs
i ugodni blagdani!*

Kastav

• Tometići 1/d

KASTAV • OPATIJA

&

Opatija

• Maršala Tita 21

Tel: 051 582 888 • Mob: 095 482 8888 • E-mail: info@artdental.hr

www.artdental.hr

Virus napao i Festival kamelija

Piše **MIRJANA RONČEVIĆ**

U mnoštvu odgođenih ili otkazanih manifestacija zbog pandemije koronavirusa, našao se i najavljeni prvi Festival kamelija u Opatiji. Novo vodstvo opatijske Udruge ljubitelja kamelija, na čijem je čelu Mira Shalabi, vrlo je ambiciozno krenulo u 2020. godinu, ne očekujući da bi njihovi planovi mogli pasti u vodu. Nažalost, upravo se to dogodilo.

- Pripreme za prvi Festival kamelija, u što je trebala prerasti tradicionalna, već dvanaesta izložba kamelija, protekle su u najboljem redu. Sve je bilo spremno! Majstorica ikebane Ohara škole Ekuko Izumi Yans, Japanka iz Belgije, održat će tečaj za nas šesnaest polaznica i jednog polaznika, ljubitelja cvijeća. Svi nestrpljivo želimo postati ikebanisti, majstori kako od malo cvijeća napraviti jednostavne, a dojmljive aranžmane. Krajem ožujka i početkom

travnja će naše članice Katica Dražić i Jadranka Škunca, održati "školu u prirodi" đacima Osnovne škole R.K. Jeretov. Članice su se dobro pripremile i dogovorile mjesto i vrijeme prezentacije. Marlena Barac će asistirati gospođi iz Parkova Ameli Ilić u prezentaciji tog krasnog cvijeta kamelije dječici vrtića iz Ičića. Oni će na izložbi sudjelovati sa svojim radovima i po prvi puta predstavom na otvaranju Festivala kamelija, opisala je Mira Shalabi što se sve trebalo događati na Festivalu kamelija koji se trebao održati od 3. do 5. travnja.

Već krajem veljače japanska majstorica ikebane zbog širenja zaraze otkazuje dolazak, a nakon petnaestak dana iz opatijskih gradskih službi do Udruge kamelija stižu upute o stopiranju svih aktivnosti.

- U novonastaloj situaciji sve je to nekako bilo logično i očekivano, ali naši plakati s najavom Festivala kamelija već su bili polijepljeni po gradu kojeg još uvijek krase, kaže Shalabi, koja se u tom trenutku morala "pomiriti sa sudbinom".

- Aktivnost je zamrla...do dana kada je stigla ideja naše članice iz New Yorka o virtualnoj izložbi kamelija. Ljubitelji kamelija su slali fotografije svojih ljubimica opatijskom fotografu Davidu Kurtiju, koji je sa zadovoljstvom složio filmić:

Kameliju su radosno i svečano posadili ispred svog vrtića djeca u Ičićima

Iz proljetnog programa Udruge ljubitelja kamelija, koronu je preduhitrila akcija sadnje jedne sadnice kamelije u okućnici Dječjeg vrtića Ičići. Mališani su uživali u ovom poslu sadnje kamelije, a pripremali su se i za nastup na otvorenju Festivala kamelije.

- Mi u radu s djecom već godinama obrađujemo teme o biljkama našeg kraja, pa tako i

kamelije. Po prvi puta smo odlučili uključiti se i u program otvaranja festivala, za što smo se uz pomoć roditelja naših vrtićara užurbano pripremali, šivali kostime, uvijekbavali točku... Nažalost, zbog ove pandemije sve je palo u vodu pa ćemo morati pričekati na neku novu priliku, rekla nam je Aleksandra Tramontana, odgajateljica u vrtiću u Ičićima.

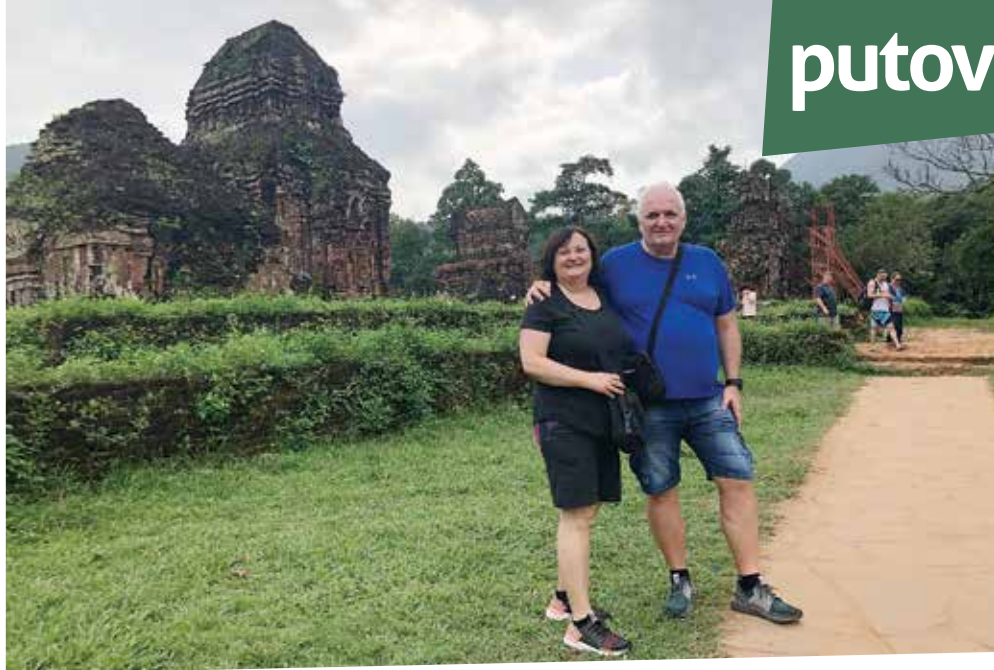
<http://www.kamelija-opatija.com/natj>. Ocjena žirija raznih profila, je pokazala kako nema jednoznačnog ukusa, jer od stotinjak fotografija, niti jedan cvijet ili grm nije ocijenjen dva puta, nego je svaki član izabrao "svoje" favorite. Kamelije su takve, svaka ima svoju osobnost, "karakter" što bismo rekli nogometnim rječnikom, objašnjava gospođa Shalabi. Podsjeća da su ipak početkom ove godine uspjeli realizirati neke nove akcije, pa je Udruga ljubitelja kamelija po prvi puta sudjelovala na opatijskoj Balinjeradi.

- Odluka je pala, idemo na prvi puta na Balinjeradu. Nas sedmero se uhvatilo karića, kostima, cvjetova kamelija. Bili smo oduševljeni sudjelovanjem i ukupnom atmosferom te odmah odlučili da ćemo i druge godine dati svoj doprinos ovoj "Duletovoj manifestaciji". Skidamo mu kapu na 37. godina organizacije, entuzijazma i upornosti, oduševljeno će predsjednica udruge, ali s razočaranjem govori i o onome što im je također propalo.

- Studijsko putovanje u Toscanu smo detaljno isplanirali; posjet parku izvrsnosti, koji sanjamo i u Parku Angiolina, rasadniku, izložbi kamelija, druženje s prijateljima koji nas tamo već očekuju. Upoznali smo se prije par godina i sada ćemo ponovno u posjet. Radovali smo se njima i kamelijama. Ali ove godine nam to nije bilo suđeno. Možda iduće...

Pa iako se pokazalo da planovi mogu propasti zbog nepredviđenih okolnosti, od planiranja i projekata se u ovoj udruzi ne odustaje.

- Sljedeća godina će Udruga ljubitelja kamelija biti dvostruko aktivnija, moramo nadoknaditi ovo mrtvilo karantene i vratiti Opatiji praznik najljepšeg cvijeta. Možda, osim Balinjerade i Festivala kamelija, oživi i cvjetni korzo o kojem maštamo, zaključuje Mira Shalabi.

Nadežda i Srđan Frketić ispred starih hinduističkih hramova svetišta My Son

Opasna ulica u Hanoiju gdje se sve prepreke brzo sklanjaju kako bi prošao vlak

Prisjećajući se putovanja u Vijetnam, na kojem sam prije tri mjeseca bila sa suprugom **Srđanom**, mogu reći da sam još uvijek opčinjena egzotičnom prirodom te zemlje od koje zastaje dah, bogatom prošlošću i

kulturnim nasljeđem, toplim ljudima koji su izvanredni domaćini te ukusnom hranom. Naše je putovanje Vijetnamom započelo na jugu. **Ho Chi Minh City (Saigon)** je najveći grad Vijetnama smješten na obalama rijeke Saigon. Šetnja ovim gradom je prava avantura budući da grad ima registriranih 8 milijuna skutera, a semafora je vrlo malo, kao i pješačkih prijelaza. Na mom prvom prijelazu ceste u pomoć mi je priskočila jedna mlada stanovnica grada, vidjevši moj užasnuti pogled. Uхватила me za ruku i prevela preko ceste uz savjet da treba krenuti bez zastajkivanja, a automobili će vam stati i skuteri vas zaobići. Grad je vrlo moderan, zapadnjački. Ima mnogo znamenitosti, među kojima valja izdvojiti Palaču neovisnosti te Notre Dame katedralu, čiji se vanjski dio sastoji od crvene cigle iz Marseja i odraz je francuske kolonizacije. U blizini se nalazi francuski kolonijalni poštanski ured, kojeg je dizajnirao francuski arhitekt Gustave Eiffel, a ne smije se zaobići ni Muzej „Nakon rata“, ratnih ostataka s fotografijama i različitim dokumentima iz vijetnamskog rata, a kojem je naš posjet bio vrlo emotivan.

Put nas je dalje vodio u centralni Vijetnam i grad **Da Nang**, koji leži na obali Južnog kineskog mora na ušću rijeke Han. Jedna je od najvažnijih luka u zemlji, a tu se i nalaze neki od najboljih sveučilišta u Vijetnamu. U samom centru nalazi se Zmajev most dužine 570 m. Čitav most predstavlja tijelo zmaja i noću je osvjetljen s velikim brojem led lampi. Prošetali smo i Zlatnim mostom – **Kau Vang** na planini **Ba Na**. Most je nazvan

Vijetnamska šetnja među 8 milijuna skutera

Tekst i fotografije **NADEŽDA KOPANI FRKETIĆ**

Plutajuće selo u Ha Long zaljevu

po putu nalik na zlatnu traku koju drže dvije divovske ruke koje izranjaju iz brda. Do mosta se stiže žičarom dužine 5.801 metara, koja je ujedno i najduža neprekidna žičara na svijetu. Posjetili smo i **Non Nuoc** plažu dugačku preko 5 km s mekanim bijelim pijeskom i kristalno čistom vodom. Iako nije bila sezona kupanja, bilo je nekoliko hrabrih kupaca. Iz Da Nanga napravili smo izlet u **My Son**, što na vijetnamskom znači „Lijepa planina“. Tu je skupina hinduističkih hramova posvećenih bogu Šivi podignuta između 3. i 7. stoljeća, a lokalitet je pod

zaštitom UNESCO-a. Nažalost je veliki broj spomenika uništen tijekom rata u Vijetnamu.

Hoi An je grad čija je arhitektura gotovo u potpunosti od drva, a tradicionalni vijetnamski dizajn se miješa s kineskim i japanskim. Grad je pun lampiona koji navečer daju posebnu magičnu čar ovom gradu kojeg mnogi uspoređuju s Venecijom.

Hanoi je glavni grad Vijetnama, smješten na sjeveru zemlje na obali Crvene rijeke i ima mnogo kulturno-povijesnih spomenika. Vrlo je zanimljiva stara gradska četvrt s brojnim povijesnim

građevinama. Postoji mnogo ostataka francuske kolonijalne arhitekture – Katedrala sv. Josipa i Predsjednička palača, kao i novijih socijalističkih spomenika, posebno mauzolej Ho Chi Minha. Stara četvrt poznata je po svojim uskim ulicama punim dućana. Svaka ulica prodaje svoj proizvod. U ulicama vlada kaos, mnoštvo ljudi, skutera i improviziranih restorana, koji se sastoje od nekoliko plastičnih stolova i stolca s pomičnim štednjakom. U samom centru nalazi se jezero **Hoan Kiem** s hramom Ngoc Son. Jedna od posebnih atrakcija je vlak koji prolazi dva puta dnevno između zgrada koje su međusobno udaljene manje od 4 metra, a sve se prepreke brzo sklanjaju, kako bi vlak mogao proći.

Ha Long zaljev – Zaljev silazećeg zmaja zasigurno je najveće prirodno čudo Vijetnama. Nebo se ovdje spaja s 1.696 vapnenačkih otočića raznih veličina i oblika, koji izgledaju kao da male planine izranjaju iz mora. Pod zaštitom je UNESCO-a, a 2011. godine proglašen je i jednim od svjetskih čuda.

Slavko Sekulić
– opatijski bas s međunarodnom
opernom karijerom

Slavko Sekulić – operni pjevač, pedagog, Opatijac. Ne nužno tim redosljedom! Počnimo stoga sa Školom pjevanja Tonyja Cetinskog čiji je početak rada u Opatiji odgođen zbog trenutne pandemije. Tonyjev tim uključuje jazz pjevačicu Francisku Gluhak, dirigenta i opernog pjevača Igora Vlajnića te našeg sugovornika, basa Slavka Sekulića.

Do suradnje je došlo na telefonski poziv dugogodišnje i drage prijateljice Romine Alkier koja me upozнала s Tonyjem. Koncept Škole je uvesti polaznike u osnove glazbenog pravca kojim žele ići te im na što jednostavniji način prenijeti svoje znanje i iskustvo. Tijekom razgovora oko priprema za otvaranje Škole, Tony je rado prihvaćao moje prijedloge pa tako i činjenicu da svaki polaznik škole treba imati poduku iz vokalne tehnike. Tek kada krene s takvim procesom, većina mladih pjevača shvati koliko je to važno i koliko treba znanja i truda da se kroz kvalitetu tona poboljša samo pjevanje. Većina njih ostane vrlo iznenađena kada shvati da nakon godina pjevanja i karijere uopće nemaju pravilno postavljene tonove te ne koriste svoj prirodni glas. Moja uloga i osnovni zadatak je da, kao mentor, podučim polaznike baš tome – vokalnoj tehnici. Kako sam paralelno s pjevačkom karijerom bio redovni profesor i asistent solo pjevanja u srednjoj glazbenoj te na Visokoj školi Mirković, iskustva za to imam...

Govoreći o svome umjetničkom razvoju, Slavko ističe kako je imao sreću da na svoj operni put krene devedesetih godina kada je kazalište još bilo ono

staro, klasično, ne toliko komercijalizirano kao danas kada ono ima komponentu praćenja suvremenih trendova. Kazalište, napominje, treba ići u korak s vremenom ali vrijednosti su uvijek univerzalne. Pjevati je počeo u zboru Opere HNK I. pl. Zajca s 22 godine. Tadašnji direktor Opere, maestro **Loris Voltolini**, ga je nakon jedne probe pozvao i predložio za ulogu velikog svećenika u "Nabuccu". Tako je krenulo.

Uvidio sam da se moram ozbiljnije pozabaviti samim školovanjem. Počeo sam s pripremama, a logičan je izbor bio odlazak na prijamni ispit pri Konzervatoriju u Trstu. U trenutku kada sam već značajnije nastupao u Italiji, a uvidio da nema mogućnosti dobivanja solističkog statusa, otišao sam u Ljubljanu gdje sam proveo pet sezona sudjelujući u značajnim produkcijama u Operi, Cankarjevom domu i na brojnim gostovanjima. Usporedno s Ljubljanom počeo sam opet pjevati u Italiji te prihvatio angažman i u Teatro Verdi u Trstu gdje sam ostao tri sezone sudjelovavši u produkcijama s najboljim talijanskim pjevačima toga vremena. Na moju žalost, 2009.g. počela je kriza te je veliki broj produkcija otkazan. Nakon Trsta prihvatio sam ponudu za stalna gostovanja u SNG Maribor. U riječko kazalište se kao solist vraćam 2014. ali nastavljam gostovati u Cankarjevom domu i SNG Maribor s jednom ili dvije velike produkcije po sezoni.

Kao svoj posljednji veliki uspjeh Slavko ističe svoje gostovanje baš u Mariboru gdje mu je ponuđena uloga Jacopa Fiesca u Verdijevoj operi "Simon Boccanegra" u koprodukciji opernih kuća SNG Maribor, Bari i Lausanne. To je, objašnjava nam, opera koja se ne izvodi često, opera koja zahtijeva četiri izvrsna solista pjevački i dramski sposobna ući u kompleksnost likova i povijesnih događaja s početka 14. stoljeća u Genovi, te je, zbog kompleksnosti radnje i odnosa među likovima, poželjan klasični pristup.

Da pojasnim – režiser Arnaud Bernard je inzistirao da radnja prati tekst i da svaka riječ mora biti u službi scene. Ulogu Fiesca smatram jednom od najljepših uloga u basovskom opernom

DRAŽEN ŠOKČEVIĆ

Uvijek me veseli povratak doma

Piše **ALEKSANDAR VODOPIJA**

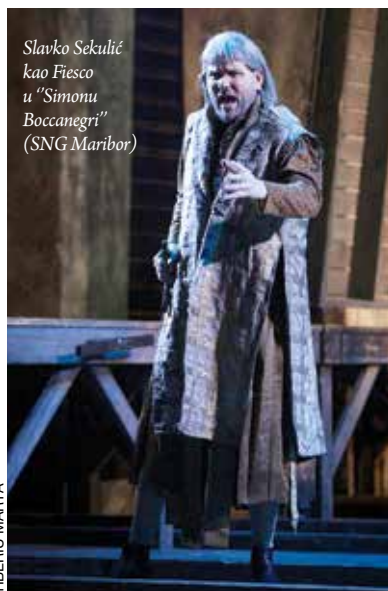
repertoaru čija specifičnost leži u tome što se proteže u vremenu od 25 godina – u prologu se Fiesco nalazi u zrelih četrdesetim godinama, dok je u nastavku opere on 25 godina stariji. Tu je težina u dramskom povezivanju dva potpuno različita lika u jednoj osobi. Pjevački je dio također izuzetno zahtjevan: koristi kompletni glasovni opseg – ova basovska uloga je za svega pola tona niža od baritonske uloge Simona. Nakon nekoliko mjeseci priprema, same probe trajale su četiri tjedna i bile su izuzetno naporne jer je dirigent Francesco Rosa odlučio da ću pjevati bez alternacije – zamjenskog soli-

ste, što je bila velika odgovornost koju je trebalo opravdati. Nakon otpjevanih pet predstava u Mariboru, dobio sam ponudu za nastavak suradnje, a usporedno s time potpisao sam ekskluzivni ugovor sa španjolskom opernom agenturom gdje su mi najavljeni pozivi na audicije u dvije cijenjene europske operne kuće.

Zbog trenutne epidemiološke situacije sve je stalo no, premda je umjetnicima praktički onemogućen normalan rad, Slavko naglašava da ga je ugodno iznenadio "COVID-19" koncept programa Zajca sa online nastupima na društvenim mrežama. Posljednjih se tjedana tako na dnevnoj osnovi nudi online program koji varira od izvedbi opernih arija do čitanja uspavanki i poezije. Drago mu je da je odjek u javnosti velik i da ima puno pregleda. To govori da naši sugrađani nisu zaboravili kazalište i da se barem na ovaj način sada može biti dio kulturnog života. Ipak se nada da će uskoro započeti s redovnim radom i svoje posjetitelje ponovno primiti u kazalište; a poslije predstava, pogotovo onih na udaljenijim lokacijama, najljepše je vratiti se kući.

Nakon svake velike produkcije, uvijek me veseli povratak doma, u Opatiju gdje živim s obitelji, suprugom Majom, mojom najvećom potporom i najboljom prijateljicom te dvoje djece, vrtičarcima Julijom i Olegom. Slobodno vrijeme provodim uglavnom s obitelji i prijateljima, te divnim susjedima s kojima smo se dodatno povezali u ovo doba izolacije. Imam jedan svoj mali ritual kojeg sam uspio zadržati sve ove godine, a to je ranojutarnja nedjeljna kavica i čakula s najboljim mi prijateljem i kumom Mihaljem (Mihalj Ivković, dr. art, harmonikaš, op. a.) koji je moj kolega i jedini kritičar kojeg priznajem u Hrvatskoj. Inače je doktor umjetnosti. Živjeti u Opatiji za moju obitelj i mene je privilegija, no jako volim i Lovran za koji me veže i prijateljski i poslovni odnos. Zbog obitelji i ljubavi prema zavičaju nikada nisam, unatoč brojnim prilikama, imao namjeru trajno iseliti. Tek kada odete, shvatite kolike su prednosti života u Opatiji i Rijeci, odnosno na Liburniji općenito...

Slavko Sekulić
kao Fiesco
u "Simonu
Boccanegra"
(SNG Maribor)

ISTARSKA RINFUZO VINA, DELIKATESE I
SUHOMESNATI PROIZVODI * MASLINOVO
ULJE * MED * DOMAĆA JAJA I BRAŠNO

CROATIAN WINE & FINE

TANNIN

TANNIN Croatian Wine & Fine,
ul. Vjekoslava Spinčića 5,
51410 Opatija, tel: 099 190 8183
Radno vrijeme:
pon-pet: 8.30 – 18.30h,
sub: 8.30 do 12.30h.

Instagram: [tannin_wine_shop](#)
Facebook: [fb.me/tanninshop](#)

OPATIJA 365, turistička agencija
E-mail: opatija365@gmail.com
Mob: 091 537 2278

NUDIMO USLUGE TURISTIČKOG UPRAVLJANJA
IZNAJMLJIVAČIMA APARTMANA I KUĆA ZA ODMOR

- Oglašavanje smještaja
- Komunikacija s gostima
- Prijava i odjava
- Čišćenje i pranje posteljine

OBRATITE NAM SE S POVJERENJEM!

OPATIJA
NEKRETNINE

URED OPATIJA - MAIN OFFICE
Maršala Tita 88/1
51 410 Opatija
Tel: 051 277 401
E-mail: info@opatijanekretnine.info

OPATIJA **MATULJI** **RIJEKA**
NEKRETNINE

URED OPATIJA - INFO PUNKT
Maršala Tita 75
51 410 Opatija
Tel: 051 277 401
E-mail: info@opatijanekretnine.info

RIJEKA
CRIKVENICA
NEKRETNINE

URED CRIKVENICA - INFO PUNKT
Kaša Svetog Antona 2
51 260 Crikvenica
Tel: 051 332 007
E-mail: info@rijekanekretnine.eu

www.opatijanekretnine.hr
www.rijekanekretnine.hr
www.crikvenicanekretnine.hr

UPRAVITELJ **OPATIJA STAN**

- Redovito održavanje zgrada putem provjerenih firmi
- Dežurna služba za hitne intervencije
- Osiguranje i odvjetnička podrška
- Obnova zgrada putem **EU fondova** i aktualnih natječaja

✉ opatijastan100@gmail.com Info-tel: **091 271 2555**

www.opatija-stan.com

Kreativnost u korona izolaciji

Piše **MIRJANA RONČEVIĆ**

Nemirna i kreativna kaka već je, **Rajna Miloš** ni u samoizolaciji i na "poslu od doma" nije odustala od svojih ideja. Zaplovila je ona u jednu svoju "K.u.K. monarhiju", što treba prevesti kao Kreativnost u Koroni, i nastavila raditi na zvučnoj slikovnici. Naime, Rajna Miloš je dio tima Upravnog odjela za kulturu, sport i tehničku kulturu Primorsko-goranske županije, tijela koje vodi velik i značajan projekt "Putovima Frankopana". Kada se zbog ovog korona vremena tražilo kako se približiti djeci u izolaciji, rodila se ideja o zvučnim slikovnicama, čiji je autor tekstova riječki novinar, povjesničar i književnik **Velid Đekić**, ilustratorica **Margareta Peršić**, a Rajni je dopao zadatak pripovjedačice slikovnice.

- Kako sam prešla na "rad od doma", noću kada je sve tiho i nema okolnih zvukova, uhvatila

sam se mobitela i snimila prvu slikovnicu. Pregledavajući snimljeno učinilo mi se da nešto fali - fali glazba. Nazvala sam dragog prijatelja, glazbenika **Elvisa Stanića** koji je u sve ubacio pravo bogatstvo glazbe i instrumenata. Točno tako kako sam zamislila. Ni previše ni premalo. Čarobno. I šećer na kraju - dvanaestogodišnji **Luka Zulian**, potpuno sam, privučen slikovnicom, spojio je zvuk i predivne **Margaretine** ilustracije i evo - imamo prvu zvučnu slikovnicu, oduševljena je **Rajna Miloš**.

Prva slikovnica je našla mjesto u online prostoru, a uskoro bi joj se trebalo priključiti još sedam naslova ove edicije. Obzirom na uspješnost premijernog izdanja, dogovoreno je da će se i sve iduće slikovnice snimiti na isti način. Zvučna izdanja slikovnice bit će, kao i prva, u dogledno vrijeme postavljena na YouTube kanalu, kao i na službenoj mrežnoj stanici projekta www.frankopani.eu u rubrici multimedija - video.

Opatijka **Rajna Miloš**, akademska glumica "zatrovana" kazališnom umjetnošću, veliki je trag na kulturnoj sceni ostavila kao ravnateljica ustanove Festival Opatija. Ni na novim radnim zadacima u županijskim službama nije iznevjerila sebe, svoju kreativnost i predanost poslu.

- Radujem se noći, ja sam noćna ptica, najdraže mi je raditi noću, a sada si to mogu priuštiti jer neću zaspati i zakasniti na posao.

Danju radim ono što moram, a noću ono što želim i volim. I to je sjajno. Čini mi se da imam puno više korisnog vremena, vremena za stvaranje... Super mi je što si mogu nešto skuhati dok radim, obožavam kuhati. Volim kad je preda mnom puno vremena, imam osjećaj da ću sve stići, da nisam ograničena, to me opušta i daje mi neku novu notu, dodatnu slobodu. Tako postajem kreativnija, a to volim. Puno manje trošim, ne odlazim u dućane. Inače kad se vraćam s posla svratim u dućan, toliko gladna da sve kupim tripot previše. Sada točno koliko treba..., objasnila je **Rajna Miloš** kako doživljava korona izolaciju, te priznaje da se boji tog "sitnog virusa prekrasnog dizajna, koji je tako globalno redizajnirao svijet". Novi su uvjeti tražili od nje reorganizaciju vremena, ali, kaže, ne osjeća teret izolacije jer voli biti doma.

- Uvijek pokušavam živjeti u trenutku, dakle nikakav mi plan nije propao, nastojim izvući iz ovog trenutka najbolje što pruža. Radim od doma pa ujutro duže spavam, a opet radim puno više nego u uredu. Dan mi brzo prođe, a nedostaju mi šetnje, kad je bilo prilike znala sam hodati i po deset kilometara na dan...

Pravila o ograničenim socijalnim kontaktima i zatvoreni sportski objekti razlog su što su joj odgođeni i rekreacijski stolnoteniski susreti sa svojim kolegicama iz mladosti, koje je prakticirala u posljednje vrijeme barem jednom tjedno. Naime, kultura i sport dvije su životne odrednice **Rajne Miloš**.

- Pred prvom velikom odlukom u životu našla sam se još u osnovnoj školi kada sam morala odlučiti koju ću od dvije aktivnosti koje sam obožavala, napustiti. Stolni tenis ili dramsku grupu? Nisam razumjela zašto, kad mi obje tako dobro idu. Onda mi je trener rekao jednu rečenicu koju sam tek kasnije shvatila: jer ako ostaneš u obje, u svakoj ćeš biti samo prosječna. Kako sam bila ljuta na njega, odlučila sam se za dramsku grupu. Hvala mu! Završila sam Akademiju dramskih umjetnosti u Zagrebu, bila sam glumica i dugo godina nosila repertoar jednog kazališta za djecu, bila sam osnivačica i voditeljica divne kazališne družine, redateljica, ravnateljica uspješne ustanove u kulturi... Bila sam na nekim utakmicama, pratim puno sportova, vatrena sam navijačica... Dakle, od tada do danas sport i kultura dvije su stvari koje uljepšavaju i čine moj život strastvenim. Bilo da u njima sudjelujem kao izvođač ili promatrač. To sam ja!

Članice Žmerga u akciji pošumljavanja Učke

DND i Žmergo ne miruju

Пише KRISTINA TUBIĆ

Koronavirus je zatvorio vrta opatijskih udruga za njihove redovne aktivnosti, no posla uvijek ima te su se vrijedni članovi prebacili na online djelovanje, pisanje projekata, ali i na neke nove projekte.

Društvo „Naša djeca“ Opatija organiziralo je virtualne Bajkaonice. Svakoga dana pripovjedačica **Antonia Katić** priča priče o djevojčicama i dječacima koji su promijenili svijet, prema istoimenim knjigama. Osim priča koje se mogu poslušati na Facebook stranici DND-a, djeci su predložene i razne aktivnosti i zadaci koje mogu zajedno sa svojim roditeljima provoditi u svom domu. Uveli su i dežurstvo na mobilnom telefonu na kojem psihologinja **Ana Jantolek** roditeljima pruža savjete kako umiriti dijete u ovoj situaciji te kako korisno provoditi vrijeme kod kuće.

- U suradnji s članovima Dječjeg gradskog vijeća pokrenuli smo još jednu novu aktivnost. Svakoga dana naši mali vijećnici i njihovi pridruženi članovi iz Dječjeg foruma, prezentiraju na našima web i Fb stranicama rezultate svojih istraživanja vezanih uz oblike dječjeg sudjelovanja i obrazovanju u jednoj od država članica Europske unije. Naime, tema kojom se bave vijećnici XII. saziva DGV-a je „Europa kakvu djeca žele“, a jedna od aktivnosti koju su sami predložili na svojim radionicama je saznati više o životu svojih vršnjaka u Europi. Prezentacije rade sami, a svakoga dana na redu je po jedna država. Cilj ovog virtualnog druženja djece i odraslih je naučiti više, steći nova znanja i proširiti svoje vidike kroz razne sadržaje koje nudi DND Opatija, objasnila je tajnica DND-a Opatija **Sanja Škorić** te istaknula kako je pred malim vijećnicima i jedan novi zadatak.

- Međunarodna mrežna organizacija „Eurochild“ pozvala nas je da se uključimo u diskusiju s djecom iz drugih europskih zemalja vezanu uz pitanja siromaštva, socijalne isključenosti djece, života djece u alternativnoj skrbi te o dječjim pravima. Tijekom sljedećih tjedana djeci ćemo prosljeđivati pitanja vezana uz navedene teme, a oni će trebati odgovoriti na postavljena pitanja te ponuditi svoja rješenja. Pripremamo i program kojim ćemo obilježili 15 godina od dobivanja statusa „grada prijatelja djece“, akcije koje smo mi pokrenuli u našem gradu, kazala je Škorić. Istaknula je i da su članice DND-a Opatije sudjelovale u Skype savjetovanju zajedno s 29 europskih država na temu kako se udruge nose sa situacijom izazvanom korona epidemijom.

- Javili smo se Gradskom društvu Crvenog križa te im pomazemo u izradi obrazaca i tablica potrebnih za njihov svakodnevni rad. Javljamo se i na natječajе i pišemo projekte, kao i izvještaje koji se od udruga traže bez obzira na ovu situaciju s koronavirusom. Pokrenuli smo i Žmergov informator za mlade e-magazina „Fermaj“. Riječ je o mjesečnom newsletteru udruge koji je osmišljen kao glavni kanal online komuniciranja i informiranja najdražih nam mladih, ali i svih onih koji s njima rade ili se jednostavno tako osjećaju, kazala je **Helena Traub** iz Žmerga.

- Riječ je o „starom“ magazinu mladih i za mlade u novom ruhu kojeg je tim Udruge Žmergo „pomladio“ kako bi

Zbog korone vijećnici DGV-a djeluju online

- Jedino Hrvatska i Slovenija od 29 europskih država nisu osigurale financijsku pomoć za udruge neprofitnog sektora. Udruge koje se ne bave gospodarskom djelatnošću se ne mogu javiti na vladine mjere, gradovi i općine obustavljaju isplate udrugama, a županije i ministarstva ne objavljuju rezultate natječaja kroz koje se trebao financirati rad udruga, izuzev Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Sve to moglo bi rezultirati prestankom rada pojedinih udruga. Ured za udruge RH pozvao je udruge na ispunjavanje online ankete kroz koju žele izvršiti procjenu potreba organizacija civilnoga društva za mjerama koje je potrebno poduzeti za očuvanje radnih mjesta. Eurochild je obećao da će sastaviti preporuke o važnosti podrške radu organizacijama NGO koje bi bile primjenjive u svim članicama EU te ih poslati vladama zemalja, kazala je Škorić.

I u udruzi „Žmergo“ posla uvijek ima. Dovršavaju se zadaci koji se mogu odrađivati od kuće te pripremaju materijali za nastavak aktivnosti čim okolnosti to dozvole.

uspostavio novi online kanal informiranja i savjetovanja mladih radi povećanja razina njihove informiranosti o pravima i mogućnostima te o programima i uslugama koje im se nude na području Grada Opatije, ali i šire, a s naglaskom na održivi razvoj. Prvi broj mjesečnog informatora za mlade izlazi u travnju i donosi 7 redovitih rubrika: Djelujemo, Jedemo, Putujemo, Učimo, a u svakom će se broju naći mjesta za Aktualno u Žmergu kao i Naša preporuka. Budući Fermaj ima za cilj biti jedan od načina realizacije niza ciljeva Lokalnog programa za mlade Grada Opatije, redovita rubrika koja će naći svoj prostor u svakom broju je i #Ipzm kutak koji će promovirati ciljeve, aktivnosti i prilike povezane s tim strateškim dokumentom za mlade, objasnila je predsjednica udruge „Žmergo“ **Diana Kovačić**.

Piše **ALEKSANDAR VODOPIJA**

Vrata Gervaisa već su preko mjesec dana zatvorena. Ono što je početkom ožujka djelovalo neminovno, ali smo se svi nadali da ipak neće nastupiti, naravno da je došlo i do nas. Posljednji "normalni" vikend u opatijskoj kulturi bio je onaj u kojem smo obilježili Dan žena i možemo ga se sjećati po mnogim dobrim stvarima. Naime, baš je taj vikend Gervais bio u punom pogonu, mobiliziravši, ma koliko to paradoksalno zvučalo iz trenutne nam perspektive, baš sve svoje kapacitete!

U subotu, 7. ožujka, "okupiralo" ga je skoro 200 plesača ne samo iz Hrvatske, već i iz Slovenije te Bjelorusije. Sada već tradicionalni "Mamma's Show", natjecanje plesača u dobi 25+ u organizaciji Ane Jugo, ove je godine imao svoje treće izdanje. U dvadesetak se koreografija tako predstavilo 17 plesnih skupina i svoju pozitivnu energiju doslovno prelijevalo na brojnu publiku. Ona je tako imala prilike uživati u atraktivnim plesnim točkama i, obzirom da su, što je vidljivo već i iz naziva takmičenja, na pozornici prevladavale žene, na jedan poseban način obilježiti Dan žena. Ženama se moglo nazdraviti i osvježavajućim koktelima prije glavnoga dijela večeri u koji se sjajno uklopila i Mia Negovetić nadahnuto izvodeći pjesme iz filmskog hita "Najveći showman". Zabava se nastavila u Klubu Gervais gdje su temperaturu (srećom samo zraka) podigli uvijek raspoloženi "Koktelsi" tako da se, bez puno razmišljanja što nas očekuje sljedećih dana, uživalo do kasno u noć.

Uplovili smo tako u Dan žena koji je u Opatiji na poseban način obilježio Tony Cetinski. Jednoga dana, kada sva ova noćna mora u kojoj se trenutno nalazimo bude samo predmet sjećanja i "lovačkih priča", profunkcionirat će i njegova netom inaugurirana "Škola pjevanja". U očekivanju toga dana, ostaju nam sjećanja na nezaboravnu večer u kojoj su sretnice (i pokoji sretnik) koji su na vrijeme osigurali karte ("planule" su u samo nekoliko dana) mogli uživati.

"Meet and Greet" forma, u koju ovakav tip koncerta spada, nije doduše novost u Opatiji. Ekskluzivne, intimne koncerte velikih zvijezda za manji broj publike uz zakusku i razgovor s pjevačima organizirala je još prije 15-ak godina Rajna Miloš u Angiolini. Često su ovakvi koncerti nailazili na osude onog dijela publike koji nije uspio doći do karata, no zadovoljstvo najbr-

Plakati govore sami za sebe

Koronakultura

žih sretnika bilo je neopisivo, jer ovakva intimna atmosfera je zaista neponovljiva. "Tony za žene" donio je nešto veću verziju upravo takvih druženja, preslikanu na veći prostor u kojem je ipak uspio stvoriti barem dio one intimne atmosfere kojoj smo svjedočili nekoć. S publikom se razgovaralo i slikalo prije koncerta, primale su se glazbene želje i upravo su se zaželjene pjesme izvodile u glavnome dijelu programa, a druženje se nastavilo i podosta nakon Tonyjevog silaska s pozornice.

Opatija je tako na zaista jedan nezaboravan način obilježila ovogodišnji Dan žena, no već koji dan nakon sređivanja dojмова postalo je jasno da kultura neće nastaviti ploviti u zacrtanome smjeru. Već je samo jedan klik na internetske stranice Festivala Opatija bio dovoljan da postanemo svjesni kako se nešto "kuha". Naime, neki od najavljenih događaja jednostavno su iščeznuli, dok se za ostale izgubila mogućnost kupnje ulaznica. Na kraju dana crne su se slutnje obistinile – program kulturnih zbivanja u Gervaisu je, zbog nastupajuće pandemije, otkazan. Isprva do kraja ožujka, no već je tada bilo jasno i najvećim optimistima da će se taj rok produžavati.

Govorimo, naime, o vremenu kada Trst već nekoliko tjedana ne zna što je kazalište i kino. Posljednja predstava tamo je, naime, održana 23. veljače – poslijepodnevna izvedba zabavnog musicala za sve generacije "Pinocchio Reloaded" u Teatro Rossetti. Vrijeme je to kada je sva okupljnja otkazala i Slovenija, dok će se Austrija održati još "puni" dan te mjere zabrane donijeti u utorak, 10. ožujka, osujetivši tako praižvedbu opere o Ludwigu van Beethovenu "Genia" austrijskog skladatelja Tschoa Theissinga; opere koju je Theater an der Wien naručio u sklopu programa obilježavanja 250 godina rođenja ovoga glazbenoga giganta Bečke klasike.

U istome tjednu svoja vrata zatvara i Metropolitan Opera iz New Yorka, a početkom sljedećeg tjedna s aktivnostima prestaje i londonski Royal Opera House Covent Garden. Njihove primjere slijede praktički sva kazališta i kina svijeta. Kultura tako ulazi u doba mraka; u uvjete egzistencije koji skoro da se ne pamte niti iz vremena ratnih razaranja. Gotovo cijeli (i ne samo kulturni) svijet jednostavno staj!

Neki, u nadi da sve skupa ipak neće tako dugo trajati, predviđaju optimistične zamjenske datume za pojedine odgođene predstave već u svibnju. Drugi pak, bez puno iluzija otkazuju u najmanju ruku cijelu tekuću kazališnu sezonu. Čuveni ljetni Wagnerov festival u Bayreuthu, primjerice, ove je godine otkazan! Gubici, i ne samo u financijskom pogledu, neizmjerni su i još se ne mogu sagledati u njihovoj punoj katastrofi. Jasno je da na prvome mjestu jest i mora biti ljudski život – time se svi rukovode, a s posljedicama ćemo se suočavati kada sačuvamo ono najdragocjenije.

Festival Opatija, vrlo realno prati situaciju i ne kocka se previše sa i više nego upitnim datumima u lipnju. Službeno otvaranje Ljeta na Ljetnoj neće stoga proteći u znaku veselih gegova nenadmašnih baletana koji čine Les Ballets Trockadero de Monte Carlo. Možda nam dođu goste u nekom drugom terminu. Vjerojatno je da će se zamjenski datum naći i za Komedijinu "Groficu Maricu" kako bi i naša publika mogla vidjeti na koji način funkcionira redatelj Ozren Prohić nakon što je (nadajmo se zauvijek) napustio Rijeku. Naravno, sve pod uvjetom da se situacija donekle smiri do ljeta. Hoće li to tako i biti, teško da itko zna. Zasad nam stoga preostaju tek sljedeće: prvo, upravo nevjerojatno bogata internetska kulturna ponuda i drugo, nada da će biti bolje. Speriamo bene!

Oni su opatijska sportska budućnost

U sklopu svečanosti proglašenja i dodjele nagrade najboljim sportašima, sportskim kolektivima i sportskim djelatnicima za 2019. godinu, održanoj u sportskoj dvorani Marino Cvetković u veljači, proglašeni su i mladi perspektivni sportaši. Riječ je o djevojkama i mladićima čije vrijeme tek dolazi i na kojima ostaje opatijski sport. Nagrade su primili Ema Mihalić, Dominik Kolak, Leon Buršić, Vita Erceg, Josipa Grčević i Kristijan Kurti. Upitali smo ih koliko dugo treniraju, kako su odabrali sport kojim se bave te imaju li sportskih uzora.

Ema Mihalić, Dominik Kolak, Leon Buršić, Vita Erceg, Josipa Grčević, Kristijan Kurti i Fernando Kirigin

EMA MIHALIĆ

Rukometni klub Liburnija Opatija

Rukomet sam počela trenirati s deset godina. Prije toga sam trenirala gimnastiku, stolni tenis i atletiku te sam se dvoumila da li da krenem trenirati rukomet ili nogomet. Kako tada u Rijeci nije baš bio razvijen ženski nogomet, odlučila sam se za rukomet. Igram lijevo krilo i na vanjskim pozicijama, a u studenom sam bila pozvana i na pripreme kadetske reprezentacije koje su se održale u Ivaniću. To mi je bilo jedno lijepo iskustvo, treninzi mi nisu bili previše naporni, a puno smo radili na snazi i pokretljivosti. Sportski idol mi je Domagoj Duvnjak, on i kad djeluje umorno, uvijek daje najviše od sebe, a takva sam i ja. U igri se trudim biti poput njega te ostavljam srce na terenu. Učenica sam Salezijanske klasične gimnazije u Rijeci, sportski smjer i vrlo dobra sam učenica, a osnovnu sam školu završila u Lovranu gdje sam prolazila s uspjehom 5,0. Ponekad je teško uskladiti sve sportske obveze sa školom, ali uz trud uspijevam. Sada, kada nemamo treninga, trudim se ostati u formi, vježbam kod kuće i odlazim planinariti.

DOMINIK KOLAK

Vaterpolo klub Opatija 1981

Učenik sam 7. razreda Osnovne škole „Dr. Andrija Mohorovičić“ u Matuljima. Vaterpolo treniram već sedam godina i volim taj sport jer je dinamičan, uzbuđljiv i vrlo zanimljiv te jer je ekipni sport. Može se postići puno golova, ali je i vrlo zahtjevan sport. Posebno volim kada s prijateljima odlazim na mnogobrojne turnire i putovanja i upoznajemo mnoge

gradove te kolege sportaše iz drugih klubova. Najdraži uspjeh mi je poziv u Kamp reprezentacije te titula trećeg strijelca državnog prvenstva održanog u Šibeniku. Sportski uzor mi je vaterpolist Sandro Sukno jer me oduševljava njegov način igre i postizanje golova. Također se divim nogometašu Lionelu Messiju (FCB) jer je svojom upornošću, radom i talentom postao jedan od najboljih sportaša svijeta. Uz školske obaveze i dodatne nastavne školske predmete, u slobodno vrijeme volim se baviti raznim drugim sportovima te volim proučavati bogatu povijest nogometnih velikana. Volim sport općenito, a rado pratim i nogomet i košarku.

LEON BURŠIĆ

Karate klub Opatija

Karate treniram šest godina. Taj sport mi se sviđa jer nije nasilan, a s druge strane obiluje raznim tehnikama napada i samoobrane. Karate mi pomaže da se opustim od škole i od stresa. Najdraži uspjesi su mi osvojeno treće mjesto na prvenstvu u Banja Luci, treće mjesto na Grand Prixu Croatia održanom u Samoboru, treće mjesto na državnom prvenstvu u Vinkovcima te sedmo mjesto na Svjetskom kupu mladih održanom u Umagu. Također sam ponosan što sam proglašen perspektivnim sportašem Grada Opatije. Kao član Karate kluba Opatija sudjelovao sam na mnogobrojnim prvenstvima i turnirima te osvajao medalje i priznanja. Volim putovati i upoznati sportaše iz drugih klubova. Moji sportski uzori su Ivan Kvesić, Stanislav Horuna i Rafael Aghayev. Učenik sam 6. razreda Osnovne škole „Viktora Cara Emina“ u Lovranu.

VITA ERCEG

Jedriličarski klub Opatija

Volim razne sportove, uz jedrenje se bavim i skijanjem i plesom, a jedrenje sam odabrala jer je to obiteljska tradicija – moj djed Vilim Nakrst bio je prvak Hrvatske i Jadrana u klasama Kadet i Šljuka, barba Damir Nakrst višestruki prvak Hrvatske i reprezentativac u klasama Optimist i 470 te je danas poznati i nagrađivani trener, a mama Ira Nakrst Erceg osvajala je odličja na prvenstvima Hrvatske i bila reprezentativka u klasama Optimist i Europa. Jedrim u klasi Optimist, školu jedrenja završila sam 2018. godine, a 2019. odradila svoju prvu natjecateljsku sezonu. Osvojila sam treće mjesto na regati u Crikvenici u kategoriji djevojčica do 12 godina i sveukupno te treće mjesto u Županijskoj ligi PGŽ za što sam dobila i priznanje. Također sam nagrađena od JK Opatija za ostvarene rezultate u 2019. te sam proglašena perspektivnom sportašicom Grada Opatije. Moji treneri su Sanjin Šikić i Lora Legac. Učenica sam 3.b razreda opatijske osnovne škole, a želja mi je biti još uspješnija i nastupati na europskim i svjetskim prvenstvima te možda jednog dana i na Olimpijadi.

JOSIPA GRČEVIĆ

Odbojkaški klub Opatija

Odbojku treniram od svoje 7. godine u Odbojkaškom klubu Opatija. Volim ovaj sport jer je vrlo dinamičan i brz te pruža mogućnost svakodnevnog učenja novih odbojkaških tehnika. Također mi se sviđa jer je riječ o timskom sportu pa mogu uživati u druženju sa svojim suigračicama i upoznavanju drugih

ekipa. Često imam prilike otići pogledati utakmice profesionalne odbojkaške lige u Italiji te sam odlučila da je odbojka sport kojim se želim baviti. Moj je odbojkaški uzor Tijana Bošković, koju sam isto imala prilike gledati kako igra. Od mojih sportskih uspjeha izdvojila bih titulu najbolje igračice PGŽ-a u mini odbojci 2019., osvajanje prvog mjesta u mini odbojci PGŽ-a s trenerom Daliborom Totom i proglašenje perspektivnom sportašicom Grada Opatije za prošlu godinu. U ljetnim mjesecima, kada imamo pauzu od dvoranske odbojke, treniram odbojku na pijesku u Klubu odbojke na pijesku Opatija. Učenica sam šestog razreda opatijske osnovne škole.

KRISTIJAN KURTI

Nogometni klub Opatija

Nogomet treniram od svoje 6. godine, no volim ga od kada znam za sebe. Kao mali igrao sam ga sa starijom braćom u našem dvorištu i tako sam se naučio boriti i izboriti za svoje mjesto. Nogomet mi je oduvijek omiljeni sport i jedini sport koji želim trenirati, no svake zime odlazim na skijanje, koje također jako volim i odlična mi je rekreacija. Igram na poziciji napadača, a najdraži trofej mi je pokal za Najboljeg igrača na Danima sporta i kulture u Matuljima. Moj omiljeni igrač je Ivan Rakitić, a najdraži klub Madrid. U budućnosti bih se volio nogometom baviti profesionalno. Učenik sam Prirodoslovno-grafičke škole u Rijeci, smjer grafički dizajn. Iako uslijed situacije s koronavirusom nemamo treninge u klubu, ja svakodnevno treniram sa svojim prijateljem i trenerom Ivanom Stanićem.

Sanja Lotspaich, članica Športskog ribolovnog kluba Ičići, nositeljica je titule najbolje sportašice Grada Opatije za 2019., 2017. i 2016. godinu i svjetskog srebra i bronce u ekipnoj konkurenciji u lovu štapom s obale, a nakon sudjelovanja na čak četiri svjetska prvenstva smjestila se na četvrto mjesto rang liste, tj. među pet najboljih ribolovki na svijetu.

- Prošle sam godine sudjelovala na 27. Svjetskom prvenstvu u udičarenju s obale za žene koje je održano u Langebaanu u Južnoj Africi gdje sam osvojila 12. mjesto pojedinačno i 3. mjesto ekipno, dok sam 2017. godine na svjetskom prvenstvu koje je također održano u Južnoj Africi kao članica hrvatske reprezentacije osvojila drugo mjesto i srebrnu medalju u ekipnoj konkurenciji te u pojedinačnoj konkurenciji osmo mjesto. Ovi su mi uspjesi donijeli i titule najbolje sportašice Grada Opatije, na što sam posebno ponosna jer me veseli kada se sportski trud i uspjesi prepoznaju i u sredini u kojoj živimo. Prvenstva u Južnoj Africi su nešto zaista posebno, teško je te uvjete uopće dočarati ljudima ovdje. Bilo je zaista teško, jak vjetar i ogromni valovi, cijelo vrijeme je puhalo i rušilo mi štap u pijesak. Na sebi sam imala oko 50 kila opreme, između ostalog i vodu za ispirat mašinicu kada padne u pijesak kako bih mogla nastaviti natjecanje, oko osam litara zaleđene vode za ješku jer ješka mora biti smrznuta, te frižider, kutije s opremom i štapove. Zaista je bilo izazovno i naporno, istaknula je Sanja te opisala kako je bilo u Africi.

- Langebaan se nalazi oko dva i pol sata vožnje udaljen od jednog od tri glavna grada Južnoafričke Republike Cape Towna. Već na samom dolasku domaćini su nas upozorili na razne opasnosti, poput nasilja, kriminala i životinja, naročito zmijsa. Za vrijeme treninga na plaži smo čuli pucnjeve, a zmijsa gmižu po obali, sve do mora. Oko kuća su bodljikave ograde te nije baš ugodno biti na ulici. No, imali smo pratnju po-

Neraskidiva veza Sanje Lotspaich i mora

Sanja na svjetskom prvenstvu u Južnoj Africi

licije, tako da se nismo bojali, a spavali smo u turističkom resortu, gdje je bilo lijepo, prisjetila se Sanja natjecanja u Africi, kao i nastupa na svjetskom prvenstvu u Irskoj 2016., gdje su naše reprezentativke osvojile drugo mjesto ekipno.

- To je bio moj prvi nastup na svjetskom prvenstvu. Krenula sam odlično, do trećeg dana prvenstva bila sam prva, no ponestalo je sportske sreće i dogodilo mi se sve ono što se nije trebalo dogoditi te sam na kraju pojedinačno završila na petom mjestu. I to je bio odličan rezultat, budući da nismo poznavale niti more, niti ribu, a niti njihove plime i oseke. Tri dana sam lovila po dva sata danju i dva sata noću, noć mi je išla odlično i lovila sam između 20 i 30 komada ribe. Zadnji dan su nam promijenili plažu i stavili natjecanje samo preko dana, što je nažalost za mene bio kobno. No iskustva iz Irske su odlična i uvijek se rado sjećam tog prvenstva, kazala je Sanja te dodala kako ni četvrto svjetsko prvenstvo na kojem je sudjelovala, ono u Welsu, nije prošlo bez ekstremnih uvjeta kada se natjecala u tri para hlača i nekoliko majica ispod jakne, koliko je bilo hladno.

Sanja Lotspaich se ribolovom bavi od svoje osme godine, kada se kao djevojčica uključila u rad Športskog ribolovnog kluba „Ičići“, a na prijedlog tatine kolegice s posla Bosiljke Adamo, s kojom je odlazila na barku i zaljubila se u more i ribolov. Police Sanjine vitrine krasi mnogobrojni

pehari i medalje koje je počela osvajati u mlađim uzrastima. Bila je juniorska državna prvakinja i članica juniorske reprezentacije te osvajačica mnogobrojnih medalja na raznim natjecanjima, od županijskih i međuzupanijskih pa do državnih. U seniorskoj kategoriji je nositeljica titule međuzupanijske prvakinja. Ističe kako su današnji uspjesi predvođeni izbornikom Srećkom Šobotom i trenerom Lukom Bučevićem, kao i predsjednikom ŠRK „Ičići“ Dušanom Benkom, a tu je i njezina klupska kolegica i partnerica Sava Dešković.

Sanja stanuje u Iki, često boravi na starini u Brseču, radi u „Radniku“, a kad nije na poslu, onda je ili na ribama ili u šumi. Subotama pomaže u radu s djecom u školi ribolova.

- Najviše volim loviti s obale. Prije važnih prvenstava treniram tako što vježbam uglavnom bacanje, jer je važno baciti udicu što dalje. Za uspjeh na natjecanju 50 posto je važno znanje, a 50 posto je sreća, koja je vrlo važna, jer nekad sve radite dobro, ali kad te neće, onda te neće i ne pomaže ni pozicija, ni znanje... Ribolov me oduvijek ispunjava. Tada se povežem s morem i uživam. I inače volim prirodu, odlazim u šumu brati šparoge ili gljive, kazala je Sanja te nam za kraj otkrila da joj je najdraže mjesto za lov Medveja.

Opatijski spomenici dobili zaštitne maske

Opatijski kukali postavili su zaštitne maske na opatijske kipove, simbole i biste i time poslali simboličnu poruku iz Opatije te se ovim činom pridružili većini europskih metropola gdje su već ranije napravljene slične akcije radi senzibiliziranja javnosti na pandemiju koronavirusom. Maske su tako dobili Djevojka s galebom, Barkajol, Krleža, Robić, Schüller i Kubelik. Kukali su istaknuli da su svoju akciju najavili Stožeru Civilne zaštite Grada Opatije i opatijskoj Policijskoj upravi, a akciju su planirali još kada su počeli prvi slučajevi oboljenja u Hrvatskoj i u našem kraju, ali su čekali da zaštitne maske budu dostupne u ljekarnama jer je njihova nestašica u početku bila veliki problem. Kukali su radi zabrane okupljanja privremeno prekinuli i svoje aktivnosti i treninge.

- Od kada postojimo, ovo nam je sigurno najvažnija akcija koju smo proveli u svome gradu, ali osjećamo potrebu da budemo dio zajednice u kojoj svi zajedno moramo ovu borbu protiv zaraze dovesti do kraja. Ovo nam je inače druga intervencija na Djevojci s galebom jer smo prije 11 godina imali akciju "vraćanja galeba" na spomenik koji je bio otkinut, istaknuli su Kukali. Akciju je podržala i načelnica opatijskog Stožera civilne zaštite i zamjenica gradonačelnika Vera Aničić. (K.T.)

ukratko

Deset godina Udruge iznajmljivača

Svečanom skupštinom u Vili Antonio Udruga iznajmljivača privatnog smještaja Opatija u ožujku je proslavila deset godina svog djelovanja. Predsjednik Mirko Bulić prisjetio se osnutka udruge te prisutne uzvanike, goste i članove upoznao s najvažnijim projektima i akcijama u proteklom godinama. Prisutni su bili i predstavnici Grada Opatije te Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, koji su naglasili važnost postojanja udruge u našem gradu te istaknuli kako će i dalje potpomagati njezin rad. Na kraju svečane sjednice uručeno je 18 zahvalnica zaslužnim članovima udruge te je druženje nastavljeno uz prigodni domjenak.

- Na inicijativu grupe privatnih iznajmljivača 10. ožujka 2010. godine osnovana je Udruga privatnih iznajmljivača Grada Opatije. Sastanku je prisustvovala i tadašnja direktorica Turističke zajednice Jasna Doričić Sanković, a na izornoj skupštini izglasano je i prvo rukovodstvo – ja sam izabran za predsjednika, Ana Mrkušić za zamjenicu predsjednika, Andrej Matacin za tajnika i Vanja Pošćić za člana skupštine Turističke zajednice. U to je vrijeme bilo oko tisuću ležaja u obiteljskom smještaju, a u rad udruge uključilo se 35 iznajmljivača. Već sljedeće godine imali smo i svog predstavnika u Vijeću Turističke zajednice, prisjetio se početaka rada udruge predsjednik Mirko Bulić koji tu funkciju obavlja već deset godina, a od 2103. godine je i predsjednik Hrvatske zajednice udruge obiteljskog smještaja. Od Grada Opatije dobili su na korištenje prostoriju u Vili Antonio, gdje se sastaju dva puta tjedno, kao i mogućnost korištenja dvorane u kojoj održavaju edukacije, predavanja i skupštine.

- Prije deset godina počeli smo s 1.000 ležaja, a do kraja 2019. godine registrirano je 6.500 ležaja. Svakodnevno kroz naš ured prolazi mnoštvo iznajmljivača, kako starih, tako i novih, puno se radi, a sve o našem djelova-

nju i akcijama može se pročitati na web stranicama udruge, e-visitoru te stranicama Turističke zajednice. U svom radu pratimo zakone i propise te ih prezentiramo na našim sastancima za iznajmljivače i našim web stranicama. Posjećujemo Forume obiteljskog smještaja na državnoj razini, organiziramo edukativne seminare o važnim turističkim temama, poput GDPR-a, kao i edukacije stranih jezika u suradnji s Hotelijerskim fakultetom i Turističkom zajednicom, kao i seminare o kulinarstvu, higijeni i komunikaciji, a koji su besplatni za naše članove. Također smo organizirali niz stručnih predavanja o temama interesantnim za naše iznajmljivače, poput legalizacije, dobivanja povoljnijih kredita, pos aparatima i slično, istaknuo je Bulić, koji je kao predsjednik Udruge ujedno i član je Vijeća i Skupštine TZ Opatija, član sekcije za turizam Hrvatske gospodarske komore, član odbora u razvojnim programima Ministarstva turizma, član odbora strategija razvoja Grada Opatije te član tima razvojnog programa za turizam u Institutu za turizam.

Udruga je u proteklom razdoblju organizirala i dva studijska putovanja, u Bad Ischl i u Slavoniju i Baranju. Također za svoje članove organiziraju svake godine sastanke i druženja s čelnicima Grada te predstavnicima gradskih tvrtki, banaka i inspeksijskih službi. Radno vrijeme udruge je utorkom i četvrtkom od 10 do 12 sati, a ostale važne informacije istaknute su na web stranicama udruge. (K.T.)

Udruzi osoba s invaliditetom bеспovratna EU sredstva

Udruga osoba s invaliditetom Opatija za-
pošljava asistente koji sudjeluju u izravnom
radu s korisnicima svakim radnim danom, osi-
gurava i osobne asistente te okuplja volontere
koji svojim angažmanom i radom doprinose
cjelokupnom boljem funkcioniranju udruge.
Nedavno su potpisali projekt „Osnažimo mrežu
osobnih asistenata na području Liburnije II“.

- Svrha projekta je pridonijeti jačanju
socijalnog uključivanja osoba s invalidite-
tom te razvijati i širiti mrežu izvaninstituci-
onalnih usluga za djecu s teškoćama u ra-
zvoju i osoba s invaliditetom. Usluga osobne
asistencije fleksibilna je i u potpunosti pri-
lagodena korisnicima te time pruža najbolji
način potrebe potporama za uključivanje
u život lokalne zajednice i opće povećanje
kvalitete života korisnika. Projektom je
osigurano 1.734.187,50 kuna бесповratnih

sredstava EU fondova. Razdoblje projekta je
24 mjeseca, odnosno od siječnja 2020. godi-
ne do srpnja 2022. Ovim projektom obuhva-
ćeno je 13 osoba s invaliditetom; šest osoba
muškog spola i sedam ženskoga. Putem
projekta je zaposleno 13 osobnih asistenata.
Osobni asistenti su nezaposlene osobe
koje su se nalazile na HZZ-u te smo im ovim
putem osigurali plaću i doprinose koji se
uplaćuju u fondove. Većina asistenata je iz
grada Opatije te ovim putem jačamo lokalnu
svijest, istaknula je predsjednica udruge Kla-
udija Dokozić te dodala kako su aplicirali i na
EU projekt u vrijednosti 3.000.000,00 kuna te
čekaju rezultate. Udruga osoba s invaliditetom
grada Opatije djeluje od 2007. godine te oku-
plja stotinjak osoba koje imaju različite vrste
i stupnjeve invaliditeta s područja Liburnije i
šire. (K.T.)

Uskrsnice za umirovljenike

Opatijski umirovljenici koji imaju mirovine do 3 tisuće kuna dobili su uskrsnicu u iznosu od 500 kuna. Riječ je o ukupno 1131-om korisniku, a za tu namjenu Grad Opatija je ovoga Uskrsa isplatio 565 tisuća kuna. Većina uskrsnica je već uplaćena na račune korisnika čiji su zahtjevi uredni, a korisnicima čiji zahtjevi nisu bili potpuni, pomoć za Uskrs isplatit će se u što kraćem roku, nakon zaprimanja potrebne dokumentacije. (Lj.V.E.)

Sanacija dijelova luka Opatija i Volosko

Županijska lučka uprava Opatija-Lovran-
Mošćenička Draga pokretanjem uređenja i
sanacije lučkog područja intenzivno radi na
pripremanjima za nadolazeću turističku sezonu.
Radi se o najnužnijim sanacijama u zadnjem
nevremenom oštećenih dijelova luka Opatija,
Volosko i lučice Dražica. Također unatoč pre-
prekama vezanim uz novonastalu situaciju s
koronavirusom nastavljeno je s izvođenjem
radova na dogradnji luke u Mošćeničkoj Dragi
što predstavlja najveće ulaganje u lučko pod-
ručje u povijesti ove Lučke uprave. Vrijednost
projekta s PDV-om iznosi 8.839.671,48 kn i za
sada je osigurano oko 65% sredstava za rea-
lizaciju projekta.

- Unatoč situaciji s koronavirusom koja je za
prioritet nametnula neke druge teme i financira-
nja, dajemo sve od sebe kao bi osigurali financijska
sredstva s kojima bi investiciju priveli kraju. Za
sada se radovi nesmetano odvijaju uz kraće zastoje
prouzrokovane vremenskim neprilikama koje uzro-
kuje valovito more po kojem je nemoguće izvoditi
radove. Već je ustaljena praksa da djelatnici Lučke
uprave u vansezonskom dijelu godine koriste go-
dišnje odmore jer u sezoni, kada ima najviše po-
sla, zbog malog broja djelatnika u Lučkoj upravi to
nije moguće. Tako je i sad, ništa se nije promijenilo
osim što se strogo poštuju propisani uvjeti zaštite
od koronavirusa, rekao je ravnatelj ŽLU Fernando
Kirigin. (K.T.)

Opatija pjeva serenadu u doba korone

Opatijski pjevači, umjetnici i drugi poznati Opatijci okupljeni
u „Opatija bend aid“ snimili su spot i pjesmu „Serenada u doba
korone“, obradu poznate Serenade Opatiji Ive Robića uz poruku
„ostanite dom“.

- Glazbeni spot na kojem je radilo i sudjelovalo tridese-
tak ljudi, okupio je sve značajne Opatijce, priznate umjetnike,
poznate građane kao i one koji se svojim radom i djelom vežu
Opatiju. Na ideju za projekt „Opatija pjeva serenadu u doba
korone“ ponukao nas je video spot Olivera Kurtija koji pri-
kazuje sablasno pustu Opatiju u doba korone. Opatiju kakvu,
sigurni smo, nitko nikada nije prije imao priliku vidjeti. Grad
bez ljudi... Ali grad s dušom. Od ideje do realizacije prošlo je
9 dana. Cilj ovog projekta je zajedništvo, ljubav i snaga koju
želimo utkati u ove teške dane i poručiti da ostanemo doma
jer će samo tako ponovno sve biti u redu, kazali su pokreta-
či ovog projekta spisateljica Ivana Grabar i tekstopisac Vjeko
Alilović. Montažu videa potpisuje Oliver Kurti, a u video su su-
djelovali Duško Jeličić – Dule, Nikola Peršić, Martina Majerle,
Dražen Turina – Šajeta, Kristina Radovčić-Kiki, Tony Cetinski,
Vedran Ružić, Irena Radovanović, Ivo Dujmić, Đana Pahor,
Suzi Petričić, Claudio Frank, Romina Alkier, Mladen Kranjčec,
Fernando Kirigin, Gordan Filinić, Ernie Gigante Dešković, Do-
ris Vlah, Ivana Grabar, Emil Priski, Vera Aničić, Oliver Kurti,
David Kurti, Doris Stanić, Mario Lipovšek – Battifiaca i Elvis
Stanić. (K.T.)

Potpisan Ugovor za gradnju vrtića Veprinac

Gradonačelnik **Ivo Dujmić** i direktor zagrebačke tvrtke EDING d.o.o. **Marko Pavlović** potpisali su 19. ožujka Ugovore za izgradnju dječjeg vrtića Veprinac. Vrijednost gradnje novog dječjeg vrtića Veprinac, područnog vrtića Dječjeg vrtića Opatija iznosi 7.124.935,25 kuna od čega će 5.435.717,05 kuna biti pokriveno bespovratnim sredstvima iz

EU fonda dok će ostatak financirati Grad Opatija. Postojeća zgrada će biti dograđena sa sjeveroistočne strane, što će omogućiti boravak djece u adekvatnim uvjetima, usklađenim s državnim pedagoškim standardom. Izvođač radova je tvrtka EDING d.o.o., Zagreb. Radovi na dogradnji vrtića trebali bi trajati 18 mjeseci. (Lj.V.E.)

Petra Car pobjednica likovnog natječaja NEF-a

Na likovni natječaj „Izrada vizualnog identiteta loga NEF-a Hrvatske“ kojeg su zajednički osmislili i proveli Nacionalni forum dječjeg

vijeća Eurochild Hrvatske uz potporu Eurochild organizacije, Društva „Naša djeca“ Opatija i Saveza DND-a Hrvatske pristiglo je 17 radova djece iz Opatije i Pregrade. Povjerenstvo za odabir radova činili su vijećnici I. saziva NEF-a koji nisu sudjelovali sa svojim radovima na natječaju. Vijećnici su glasali putem društvenih mreža. Najviše bodova dobio je rad **Petre Car**, vijećnice XII. saziva DGV-a Grada Opatije, a slijede radovi **Rine Pavić** i **Danijela Petecina** iz OŠ Janka Leskovara, Pregrada. (K.T.)

Petri Banić stipendija „Dr.sc. Jadranko Crnić“

Studentica druge godine Pravnog fakulteta u Rijeci, Opatijka **Petra Banić** ove je akademske godine dobila gradsku stipendiju „Dr.sc. Jadranko Crnić“. Vrijednoj studentici Petri pravo je bilo prvi izbor pri upisu fakulteta, zbog obiteljske tradicije, a aktivna je i u članstvu Europske udruge studenata prava (ELSA-e). Petra je do sada bila stipendistica Grada po osnovi akademskog uspjeha. Stipendija se dodjeljuje redovitim studentima i studenticama integriranog sveučilišnog studija prava koji ispunjavaju uvjet prebivališta u Gradu Opatiji (5 godina bez prekida ili 15 godina s prekidima) i prosjeka ocjena u pret-

hodnoj godini (najmanje 4,00). Stipendija iznosi 1.500 kuna mjesečno i dodjeljuje se tijekom 12 mjeseci. Korisnici stipendije obvezuju se dati i doprinos razvoju lokalne zajednice volontiranjem u ustanovama, udrugama i drugim pravnim osobama na području Opatije od najmanje 80 sati godišnje. (Lj.V.E.)

Književni online event Decameron 2020

Članovi opatijske udruge Kulturni front pokrenuli su online event „Decameron 2020“ kako bi na ova turbulentna vremena reagirali književnim stvaralaštvom. Autori ispunjavaju virtualni krajolik pričama nastalima u vrijeme pandemije, a čitatelji mogu uživati, komentirati i ostaviti svoj osvrt autoru.

- Književni online event „Decameron 2020“ nastao je kao rezultat književnog druženja inspiriranog pandemijom i dugogodišnjom tradicijom hrvatskog fandoma (zajednice ljubitelja fantastike) da reagira na aktualna stanja – pa i književnim

stvaralaštvom. Želja nam je tijekom ovih iznimnih vremena stvoriti i podijeliti bazu, zbirku priča u tradiciji Boccacciovog klasika Dekameron. Boccaccio-

vi su se likovi pred srednjovjekovnom kugom povukli na selo i ondje pričali priče, no preventivne mjere u vrijeme naše pandemije upućuju nas da se

držimo svojih stanova i ekrana, zbog čega ćemo mi pričati na internetu. Cilj je ispuniti virtualni krajolik pričama nastalima u vrijeme pandemije i na taj način pružiti ljudima u izolaciji nešto čime će si ispuniti dokuću. Pozivamo autore i autorice koji stvaraju na hrvatskom jeziku i jezicima s kojih se ne prevodi da svojim doprinosom prošire dostupne kulturne sadržaje, koji je zastali u vrijeme pandemije, te da razvesele svoje sugrađane malom dozom književnosti, poručile su urednice Ana Cerovac, Vesna Kurilić i Antonija Mežnarić. (K.T.)

Romobilisti 3.a razreda

nim romobilima dok su se u drugoj djevojčice uredno bijelile u dokoljenkama, haljinicama, košuljicama noseći na glavi vjenčić s velikim bijelim laticama cvijeća. Jedan dio djevojčica je u mimohodu činio formaciju cvjetnog kvadrata u kojem se drugi dio šeće u parovima, a koje budno njeguje dječak-vrtlar (Ivica Gržetić) sa slamnatim šeširov i vješto simulira pantomimom pomno okopavanje i zaljivanje cvijeća poljevačem. Po okončanju mimohoda Cvjetnog korza, na čistini do benzinske crpke na Slatini, dječaci romobilisti konačno su dočekali vrijeme za demonstraciju sposobnosti uporno i snažno se odguravajući jednom nogom. Kod jednog namjerno naglog skretanja na mjestu moj romobil je ostao bez stražnjeg kotača i tako mi je tužnome preostalo romobil čas gurati, čas nositi kući.

Danas razmišljam da su me možda Flora i Maja kaznile za moje nestašluke, a možda baš zaštitile da mi se zbog moje nagle naravi nešto ne dogodi. Vjerujem da je mimohod u čast cvijeća bio za ta skromna vremena pun pogodak i spektakularan jer ga je činio prilično veliki broj sudionika, ali moj trag sjećanja je ostao ograničen samo unutar događanja trećega A razreda.

Prevrćem, zastajkujem, zamišljam, gledam neke stare fotografije kako je to izgledalo prije nekoliko desetljeća pa i sto godina? Zahvaljujući danas dostupnoj tehnologiji to više nije neki problem. Klikneš par puta pa gledaš fotografije ili filmske inserte koji prikazuju tada raskošan zvani "Blumen corso" ili "Corso di fiori". Nizanje alegorijskih kola smisleno dekoriranih obiljem cvijeća i zelenila s kojih mlade djevojke latima cvijeća obasipaju publiku duž prepune opatijske glavne ulice. Sve vrvi od usporene publike gdje se naziru neka uštirkana gospoda s polucilindrima i cilindrima uz gospođe s šeširima široka oboda diskretno ukrašena cvijetnim detaljem. Tempa passati.

U našem voljenom gradu znalo se povremeno organizirati neke vrlo uspješne, ali zaboravljene manifestacije kao nasljeđe slavne "Abbazie". Obično je to bivalo na inicijativu neke lokalno utjecajne persone ili grupe u najboljoj namjeri da se dodatno proširi i oplemeni sadržaje zbivanja i na taj način privuče pozornost, kreira važno i neizostavno događanje. Međutim, u nedostatku nadgradnje i kontinuiteta takvih događanja, kao za turizam spasonosne zamisli, oni ubrzo padnu u zaborav do iduće "eureka".

Tako nekad rado viđena zbivanja nestaju, vrijeme ih pojede, nisu "in", dok nove manifestacije, danas nazivane projektima, rađaju se poput nebeskih zvijezda i tako tinja nebo prepuno obnovljenih ili novih ideja koje se čas pale - čas gase poput mitoloških nebeskih Plejada, kćeri snažnog diva Atlanta.

Naklonost spram obožavanih bilo Flore ili Maje, nekad uzvišenih Boginja, i njihovim višednevnim svetkovinama uz ples i veselje, njima u čast, obilježavaju se darivanja proljetnog rađanja koja nisu zaboravljena do današnjih dana, a nasljeđe su nekad različitih civilizacijskih epoha i poganskih običaja koja danas pojednostavljeno zovemo Cvjetni korzo.

U mnogim zemljama Europe i danas se tradicionalno održavaju spektakularni mimohodi cvijeća slaveći tako novi ciklus buđenje prirode,

Cvjetni korzo

Piše DRAGAN KINKELA

nicanja, klijanja, nadanja izobilju do idućeg ciklusa.

Sličica iz albuma mojega djetinstva podsjetila me na Cvjetni korzo održan 1959. godine gdje je učestvovao i tada moj treći A razred, a defiliralo se od "Mrkata do Slatine". Bio je to mimohod proljetne radosti okićen cvijećem i zelenilom, snažnim simbolima buđenja i bujanja nature što izravno podsjeća na mladost, veselje i ljubav. Za mene je to bio jedan nezaboravni sretan dan bez školskih obaveza jer smo važno uz taktove limene glazbe defilirali glavnom ulicom popraćeni mnoštvom znatizeljnih očiju. Zamisao naše drage učiteljice Erne Jelušić bila je nastupiti u dvije skupine. Jednu su činili dječaci na okiće-

Motorizirani sudionik Corsa de Fiori u Opatiji, 18.05.1930. (vlasnik fotografije Bernard Kućel)

Brumjnakova kočija u paradi ispred "San Marca" pod talijanskom upravom (vlasnik fotografije Bernard Kućel)

Koronavirus odgađa vjenčanja

Piše KRISTINA STANIČIĆ

Vrata opatijskog matičnog ureda zatvorena su za stranke i nismo u mogućnosti izvijestiti vas o vjenčanim i umrlima u našem gradu. U skladu s pravilima koja su zavladała pojavom i širenjem koronavirusa, u ovom broju pišemo o onome što je aktualno ne samo u Opatiji i Hrvatskoj, nego i u cijelom svijetu: otkazivanje vjenčanja. S obzirom na to da su socijalni kontakti smanjeni na minimum, mladenci širom svijeta našli su se u nezavidnoj situaciji. Veliki broj dogo-

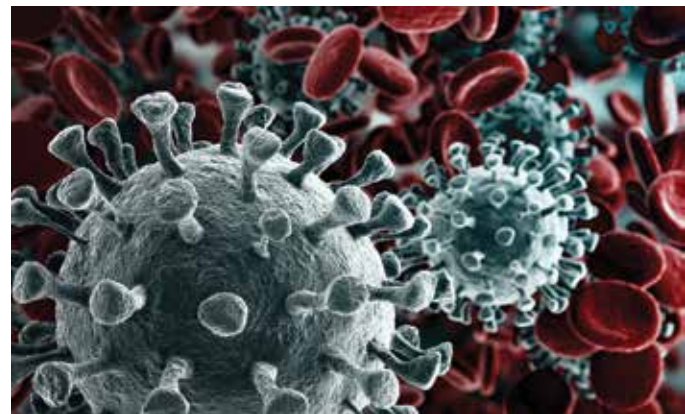
vorenih svadbi odgođen je te budući mladenci, a neki od njih već su trebali biti bračni parovi, traže nove termine, neki i nove lokacije. U vrijeme korizme i inače je manje svadbenih svečanosti, ali travanj i svibanj svakako su u vrhu najdražih mjeseci za sudbonosno »Da!«, međutim, pitanje je koliko će se od njih uistinu i izgovoriti. U kratkom telefonskom razgovoru saznali smo da su i u našem gradu neka vjenčanja otkazana, a tek nekoliko mladenaca u uvjetima koje diktira koronavirus svoju su ljubav okrunili brakom.

Na našu adresu stigla je i jedna pjesma vrlo aktualne tematike koju je poslala naša dugogodišnja čitateljica, gospođa Dragica Ravnicić.

Korona, korona

*Od kega si vraga potekla,
ča si tako zločesta,
za ča nisi doma ostala,
kamo si šla?
Obašla si celi svet,
seh nas prestrašila,
va kuću zaprla,
puno njih zavavek zela,
do kad ćeš bit takova?
Ja bin rada još živet,
ne moren videt hčeri ni zeti,
a još manje oni moji golubići.
Hod s'vragun od kade si prišla i pozabi na ovaj svet.
Boh zavavek!*

Dragica Ravnicić

Šparoga - supernamirnica

Piše SILVIA SUBAŠIĆ LJUBOVIĆ

Jedna od meni najdražih supernamirnica je divlja šparoga. Ova samonikla biljka prepuna je blagotvornih svojstava za poboljšanje zdravlja. Ima bogatu nutritivnu vrijednost, sadrži vitamine i minerale koji povoljno djeluju kod bolesti srca, krvnih žila, kolesterola, krvnog tlaka, pomaže kao diuretik, kod probavnih tegoba, dijabetesa i drugog. S druge strane siromašna je kalo-

iz silvijine kuhinje

rijama pa je odlična za proljetno mršavljenje i čišćenje organizma. Ako se odlučite sami pobirati "šparuge" djelovati će i kao antistres terapija. Šparoge se mogu jesti sirove u salati, u fritaji, sa mesom, ribom, u rižotu i tjestenini.

Ja sam danas odlučila napraviti ovu predivnu krem juhu. Na prodinstanu kapulu dodala sam jedan krumpir na kockice koji daje gustoću juhi bez dodavanja vrhnja i brašna. Doličevala sam temeljac kojeg sam napravila od šparoga i povrća. Pred kraj kuhanja sam dodala šparoge, kratko prokuhala, sve smiksala i začini-la. Na juhu sam dodala pečenu pancetu a sve poslužila s domaćim kruhom kojeg sam spekla za začinskim biljem.

Zelja da se pomogne bližnjem uvelike određuje koliko se jedno društvo može smatrati humanim. Financijski resursi, iako važan kodačič koji određuje koliko se može „odriješiti kesa“, nisu primarni, već tu glavnu ulogu ima ljudski faktor. A snalažljivosti uvelike pomaže tehnologija...

Znate već sve – život nam se promijenio, doslovno okrenut je naglavce. Druženja, šetnje i izleti doimlju se kao daleka sjećanja iz nekih drugih vremena, kako bi neki rekli, prije rata. Dok su se pred par mjeseci lomila koplja oko toga da treba prekinuti štrajk prosvjetara i pokrenuti nastavnu godinu jer će biti na knap za odraditi program, već više od mjesec dana škole, vrtići i fakulteti su utihnuli. Cijela situacija strašno slična bajci Trnoružice gdje je preko cijelog carstva uvukao san i sve čeka onako kako je ostavljeno da netko ili nešto prekine čaroliju i da se svi probude i vrate na svoja mjesta, raspjevani i razdragani kao prije. Ako se jednom i vratimo na ono prije, čeka nas još trnoviti put.

Svaka kriza iznjedri i određene ljude, koji iz svoje zone sigurnosti iskaču van i svojim djelovanjem ispunjavaju potrebu da budu od koristi drugima. Volonterizam kao ideja je vrlo stara i stalno je prisutna u svakom društvu koje drži do svojih članova. U situacijama poput ove, još se veći broj ljudi angažira, jer osjećaju potrebu, a i obveze (ili nedostatak istih) im omogućavaju da se počnu baviti volontiranjem.

Biti volonter nije jednostavno, jer često posao zahtijeva određena znanja i vještine. I upravo tu uskače tehnologija, koja omogućava umrežavanje ljudi na sličnim poslovima, sa sličnim izazovima i situacijama, a da su zemljopisno odvojeni. Internetsko umrežavanje volontera putem grupa, društvenih mreža i specijaliziranih stranica stvara globalno selo u kojem dobra ideja iz jednog kraja svijeta se preuzima, dorađuje i prilagođava specifičnostima drugog kraja svijeta i dalje se ponudi svim ostalima na daljnju doradu, usavršavanje i korištenje. Dodatno, osobe u direktnom dnevnom kontaktu mogu međusobno izmijeniti procedure i povećati efekt svoga djelovanja u vlastitoj okolini.

Jedan takav primjer su i medicinski viziri koji se širom svijeta štampaju putem 3D printera. Priča je to koja dokazuje sve ono o čemu ste u prethodnim redovima pročitali. 3D printeri su strojevi koji koriste pretežito plastične materijale kako

David Kurti volonterski se uključio u izradu medicinskih vezira na 3D printeru

Volonteri 2k20

Piše **DAVID KURTI**

bi stvorili neki predmet. U računalnom programu se dizajnira predmet u 3d okruženju i stvore uputstva za printer – tanki slojevi debljine 0,20 mm. Takva uputstva preuzima printer i počinje topiti plastiku koju ispušta na plohu, sloj po sloj po uputama. I nakon određenog vremena gotov predmet je spreman za upotrebu!

U Češkoj se ekipa 3D korisnika okupila oko stvaranja medicinskog vizira, predmeta kojeg nema na zalihama skoro nigdje u Europskoj Uniji, kako bi olakšala rad medicinskom osoblju koji je najviše na udaru. Tvrtka Prusa Labs, koja i sama proizvodi takve strojeve pomogla je u dizajnu i u kratko vrijeme razrađeno je nekoliko prototipa koji su poslani na evaluaciju. To je ujedno i najveća

prednost 3D printera – dugotrajna izrada često skupih kalupa se kompletno preskače i probni uzorci nastaju u kratko vrijeme. Unutar par dana se od prototipa došlo do tri verzije vizira koje su trenutačno podijeljene korisnicima u čitavom svijetu na korištenje, preuzimanje i štampanje. Prusa Labs koji sami imaju bazu od preko 500 uređaja za 3D ispis proizveli su više od 55 000 vizira za potrebe zdravstvenih radnika u Češkoj, a inicijativa izrade vizira se proširila po državama. Tako su se i u Hrvatskoj na više mjesta počeli okupljati vlasnici 3D printera i počeli proizvoditi vizire. U našoj županiji je inicijativu preuzeo Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci. Tamo se slijevaju viziri koji nastaju širom županije i slažu se skupa s folijama te od tamo distribuiraju gdje je najpotrebnije – u medicinske ustanove koje skrbe o zdravlju stanovnika našeg kraja.

Čitava situacija oko pandemije je jedno veliko upozorenje svima nama, ali i prilika da posložimo kockice svoga života, da sredimo si životne prioritete i planove za danas, sutra za godinu dana unaprijed i za još dalje. Nešto tako sićušno poput virusa može natjerati nas da kao društvo postanemo odgovorniji prema sebi, drugima i prirodi koja nas tek ugošćuje na ovoj plavozelenoj kuglici koju zovemo Zemlja – a i sami smo sad vidjeli da ima i načina da nas kao nepoželjne podstanare ukloni na brz i efikasan način!

informatör

Stožer civilne zaštite Opatija

Informacije se mogu dobiti na stozercivilnezastite@opatija.hr

Gradsko društvo Crvenog križa

pruža pomoć starijima i nemoćnima na području Liburnije koji nemaju bliže ili dalje rodbine: **dostavu hrane i lijekova, psihosocijalnu pomoć te informiranje i savjetovanje** - dežurni telefon **091 9462082**, svakodnevno od 8.00 do 18.00 sati.

Hrvatski Crveni križ uspostavio je i jedinstveni besplatni telefonski broj **0800 11 88** za dostavu namirnica i lijekova te psihosocijalnu pomoć, a Hrvatska ljekarnička komora pridružila se HCK-u u projektu "Pozovi za zdravlje" za dostavu lijekova kroničnim bolesnicima na isti broj **0800 11 88** te **072 700 222**

Dežurni epidemiolog Opatija

Građani Opatije koji imaju upite u vezi koronavirusa mogu se javiti specijalistu epidemiologije opatijske ispostave NZZJZ PGŽ Mariu Sušnju, dr. med. na broj telefona **091/203 0860**.

Psihološka pomoć

- Crveni križ **0800 1188** i **099 661 4706**
- Savjetovalište Grada Opatije za djecu, mladež, brak i obitelj te osobe treće životne dobi **svakog četvrtka od 16 do 19 sati** na broju telefona **098 649 880**.
- Društvo Naša djeca: **091 531 0070** (Ana Jantolek) ili e-mail dnd.opatija@gmail.com
- Thalassoterapia Opatija: **051 202 629** od **9 do 17 sati**, psihologinja Marina Njegovan

Otkazuje se podjela sadnica

Nastavno na odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske kojima je na snagu stupio čitav niz mjera u svrhu sprječavanja širenja zaraze novim korona virusom, a s ciljem očuvanja zdravlja naših sugrađana i djelatnika, otkazuje se akcija podjele sadnica iznajmljivačima na području TZ grada Opatije „Tisuće sadnica za ljepšu Opatiju“, koja se trebala održati 18. travnja u rasadniku u Parku Angiolina. S akcijom navedenom u 2021. godini, poručili su iz TZ grada Opatije.

Zabrana spaljivanja biljnog otpada

Gordan Filinić

Iako je od 4. travnja na opatijskom području bilo dozvoljeno spaljivanje korova, uslijed učestalih požara otvorenog prostora i izrazito nepovoljnih vremenskih uvjeta za spaljivanje biljnog otpada (dugo sušno razdoblje, uz svakodnevni jaki vjetar) vatrogasni zapovjednik JVP Opatija **Gordan Filinić** donio je Odluku o neodobravanju spaljivanja koja je stupila na snagu 8. travnja. Pozivamo građane da se pridržavaju ove Odluke.

Dostava toplog obroka

Bočarija Opatija

Bočarija Opatija

od ponedjeljka do subote od 10 do 18 sati na tel. 051-603-244. Ponuda se može pogledati i na Facebook stranici „Bočarije“ Opatija. Plaćanje usluge moguće je i karticom jer će dostavljači imati kod sebe POS uređaj.

Boem Volosko – Opatija

Svaki dan od 16-23 h, menu se može pronaći na njihovoj Facebook stranici, a naručiti se može na **091 975 3095**.

ŽELJEZARIJA VERENO na Slatini

- "PLANTELLA" PROGRAM ZA VRT I CVIJEĆE
  - NIJANSIRANJE BOJA ZA ZIDOVE, DRVO I METAL
  - VRTNI ALAT I PRIBOR
  - MREŽE PROTIV KUKACA I KOMARACA
  - ODVLAŽIVAČI ZRAKA I PUNJENJA
- POSJETITE NAS!**

Vereno d.o.o., M. Tita 162/3 • Radno vrijeme: 8.00 – 17.00 sati
Subotom: 8.00 – 13.00 sati • Tel: 711-091; Mob: 091-577-8659

Program Festivala Opatija

Sukladno situaciji vezanoj uz pandemiju koronavirusa (COVID-19, SARS-CoV-2) nažalost nije realno očekivati da će se do lipnja steći uvjeti koji omogućuju normalan dolazak stotine inozemnih izvođača iz raznih dijelova svijeta i stjecanje normalnih uvjeta u kojima je moguća organizacija događanja za veći broj posjetitelja, stoga smo prisiljeni otkazati veća događanja planirana za lipanj 2020. među kojima: **nastup američkog baletnog ansambla Les Ballets Trockadero de Monte Carlo** uz pratnju inozemne filharmonije zakazan za 13. lipnja i **nastup Zagrebačkog gradskog kazališta „Komedija“ s operetom Grofica Marica** koji se trebao održati 24. lipnja na Ljetnoj pozornici u Opatiji. Dogovoreno je da se oba događanja održe u Opatiji s novim datumom koji će se odrediti čim se za to steknu uvjeti. Svi koji su kupili ulaznice za navedena dva događanja povrat novca mogu ostvariti na mjestima gdje su iste kupili. Ostala planirana veća događanja na Ljetnoj pozornici zakazana nakon lipnja za sada ostaju nepromijenjena.

Piše **DRAŽEN TURINA**

Se pride i se pasa

Drage Opatijke i Opatijci baš se štiman z vami kad vidin da je se prazno po Opatije aš to znači da smo se z ovistun situacijun čapali šerjo, kako i rabi. Saka van čast! Samo neka ča prej fini aš je to za ponemet, ča ne? Verujen da ste i vi šli delat se moguće i nemoguće stvari samo da van vreme ča prvo pasa. Čiste se garaži, konobi, ormari, škabelini, vrti i ča ti ja znan ča. Od nas artišti se pak očekuje da smo aktivni i na internete. Si kantaju, sopu, povedaju škerci, špjeguju savjeti, al najviše bi oteli bit smešni. Sad bin tako moral i ja. A tako san len za te stvari pa san šal storit jenu kanconu od koroni kako to i inače delan. No opeta me toka lo delat po načine ki diktira ovista korona. Moral san se sam snimat pa mi je tata Nikola pomogal. Mislin da je njemu ovi dani teže nego mene aš on pofin ovistega Lista Opatija pohaja z onistin fotoaparaturun po Opatije više nego ja z semi svojemi nastupi. Ala, ako niš drugo barem se moren štimat z našin lepin vrtun i z jednun od najlepšeh višti na svete. Tobože kako moramo snimat od doma - ja se namestim posred vrta i za se novini i televizije se naslikujen da se vidi kade bivan. Neka si vide kako je Šajete lepo. Rečen Nikole: Tata, obavezno neka se vidi Madonina pa daj malo pasaj z kamerun preko Slatini i tako daje. Čak i kad govorin za radio rečen kade san i ča se vidi. Volin se štimat pa boh.

Ali ja ne bin bil ja da ne hitin kakovu provokaciju. Al' najprvo moran bit i malo iskren. Kad je počelo se ovo z ovistun prokjetun koronun veramente san se bil jako prestrašil. Osim besed od moje none "se pride i se pasa" ča je i naslov pjesmi, ona ima i podnaslov "molitva jednog hipohondra" zato aš se ja ničesa ne bojin nego boli. Seg a će bit samo da je zdravja - govorila je moja nona Zorica pa san to i ja od nje prezel. Ja se još pozdravjan s onisten "zdravo" pa mi znaju neki Hrvatini reć da san komunjara, ma baš me briga. Tako san jenemu ča mi je to špjegal neki dan rekal: Pa ši, sad je pravi pozdrav "za dom spremni" aš pofin koroni ne moreš bit nigdere drugdere nego doma. No, uz onistu Boh daj zdravja i pune bukaleti, homo daje.

Inšoma, spomenul san provokaciju. Ovako je bilo: va Opatije je se frmalo osim zidarije i apartmanizacije, da bi je vranic stresal! Veramente delaju oni ča prodavaju hra-

nu, dela policija, dohtori, volonteri Crvenega križa, pumpjeri i još puno njih ki moraju pa njin z oven puten pošijan pozdravi. I saka njin čast - bareta do poda. Mene bi bilo strah. Dela i opatijski pop (10 judi da je imel na maše za Vazanj), al' to ćemo neki drugi put. No dela i ta sakramenska građevina. Ja jušto vidin od doma ako pogjedan z vrta na levo ovisti lepi kvater (stara beseda već pozbjena) ki ima šest kati a kad bude finjen govore da će tu bit trejset i pet stani (z broji 35) i s pet uskličniki na kraje ove rečenice!!!! Onupa još jedanputa va šoke samo z brojun (ovisti put će bit 10 uskličniki na kraje) 35!!!!!!!!!!!! Lepo pa Boh, tu će prit trejset i pet više-manje mladeh familiji za najmanje, kako san čul, 4500 euri po kvadrate. I tu se z manun dogodil jedan sturučno rečeno - paradoks. Toliko san bil va strah od te koroni i toliko mi je bilo teško da se j' celi svet najedanputa frmalo, da san sako jutro skuhal kafe i gjedal kako zidaju taj kvater. Oni su zidali saki dan - tutaforca, bez maskic, bez razmaka med sobun, bez frmata - aš se more frmata samo opatijska apartmanizacija NE. I to mi je va ten tešken vremene, kad je počela korona, bilo drago. Vidiš, ipak ni se frmalo! Pravi paradoks. Ja se mislin kad budu našli medicinu za tu koronu sigurno će imet veze z betonun! I sad ona provokacija. Kako od koroni tako san pred malo kantala i od apartmanizacije (kanconu se zove Država apartman pa morete pogjedat na Youtube), ali ta se ni jako čapala aš se judi boje pustit na radije, evo neki dan je bila na Radio Rijeke. No sada kad ja sniman sam od doma, onputa rečen Nikole: Kad me snimiš da se vidi Slatina (ka je isto grda i zapuštena al' se to ne vidi na kamere aš smo visoko) obrni kameru do oviste vele kući ka se zida! Neka svet vidi tu sramot ka bi se eventualno uklopila va Nevjork (kako reću domači judi) ili Zagreb! Onputa me si živi kad dobiju snimke pitaju: Pa šta se to radi u Opatiji? A ja rečen: Ma nije to ništa ima i gorih primjera. Bar da njugamo kad ne moremo popraviti. Puno me pitaju isto: Šajeta, očekujte li nešto pozitivno od ove situacije s koronom? Onputa ja zajeno pokažen tu kuću i govorin: Sad kad su svi zatvoreni u kućama, a vidite mene u prekrasnom vrtu, nadam se će se više razmišljati o humanoj arhitekturi. Da će se u Opatiju opet vratiti stara zaboravljena riječ - okućnica i da će kriza koja slijedi ispuhati cijene nekretnina! Neki takovi kot ča san ja zovu - mučki provokator.

Ljudi, jel sve OK?

IN Istra News
venerdi alle 17:18 · 🌐

Jedini turisti ovog ljeta na našim plažama
Visualizza traduzione

Kako je život čudan...
Imali smo ljude oko sebe, ali nismo imali vremena.
Sada imamo vremena, ali nemamo ljude...

Moje su misli plice

Smijeh je, kažu, dobar za zdravlje, a zdravlja nikad dosta. Pogotovo u ovo vrijeme pandemije koronavirusa. Ni sve muke i brige koje su zadesile čovječanstvo nisu zaustavile kreativnost i smisao za humor i šalu. Na društvenim mrežama, u virtualnom svijetu koji u vrijeme izolacije jedini normalno funkcionira, pojavile su se i kruže na tisuće dosjetki i viceva kojima se rugamo koroni i razbija ozbiljna i stresna svakidašnjica.

Nekolicinu šala smo odlučili podijeliti s vama. Nasmijte se!

SMIJEM JE IJJEK

Ja od danas prestajem sa pranjem ruku. Dosao mi racun kao da delfine uzgajam!!!

Nakon 25 dana izolacije

MOŽEŠ LI TI TREPTATI MALO TIŠE? IDEŠ MI NA ŽIVCE.

14. dan karatene: Treba iznijeti smeće. Kako sam uzbuđen, ne znam što ću obući!

Sad sam izašla i pozvonila sama sebi...e jesam se obradovala u pm...

**DABOGDA
1.5.2020.
BIJA RADNI DAN**